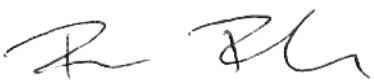
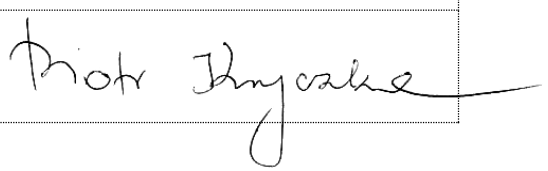
Pracowania Planowania Przestrzennego
3P PROJEKT Paweł Pach
siedz.: 50-260 Wrocław, ul. Jedności Narodowej 45B
tel.: +48 604-709-885, e-mail: biuro3pprojekt@o2.pl
NIP 882-179-00-36, REGON 021826376

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU W REJONIE ULICY KADECKIEJ W RAWICZU, GMINA RAWICZ

Opracowanie sporządzili:

dr inż. Paweł Pach PLANISTA PRZESTRZENNY-URBANISTA ul. Czereśniowa 2A, 55-003 Wojnowice tel. 604 709 885	dr inż. Paweł Pach	
	mgr inż. Piotr Kryczka	

Wrocław, 2019 r.

Spis treści

1. Podstawa formalno–prawna sporządzenia prognozy 3
2. Przedmiot, cel i zakres prognozy 4
3. Metodyka sporządzenia prognozy 4
4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami. 6
5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska 7
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. 27
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. 27
8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych 30
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu 44
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 49
11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych 57
12. Ocena zmian w krajobrazie 58
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu 58
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu 59
15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska 60
16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania 61
17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko 62
18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym 62

1. Podstawa formalno–prawna sporządzenia prognozy

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.);
- Uchwała nr XLIX/548/18 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono przepisy prawne i opracowania:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1396);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 71);
- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu od roku 2020 z perspektywą do roku 2030", Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013;
- „Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020", przyjęty uchwałą Nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa z dnia 26 września 2016;
- „Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024", Rawicz 2016;
- „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej" przyjęty uchwałą Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P (dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 5320);
- Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej" przyjęty uchwałą Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej" (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2019 r. poz 6240)
- „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rawicz" Rawicz 2015;
- „Plan gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Odry";
- „Opracowanie ekofizjograficzne gminy Rawicz", Rawicz 2011 r.;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2015-2020, Mieczysław Bąk,

2. Przedmiot, cel i zakres prognozy

Przedmiotem opracowania jest obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, sporządzany na podstawie uchwały XLIX/548/18 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz.

Celem prognozy jest ocena wpływu projektowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze. Opracowanie wykonane zostało w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3. Metodyka sporządzenia prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz (zwanej w dalszej części opracowania prognozą), wynika z ustaleń zawartych w art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.). Natomiast zakres informacji wymaganych w prognozie został określony w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z powyższym artykułem prognoza:

- **zawiera:**

1) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
3) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
4) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
5) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
6) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;

- **określa, analizuje i ocenia:**

1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
5) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
6) różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne

   - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

   - **przedstawia:**

1) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przed miot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
2) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognozę wykonano przy uwzględnieniu *mixed method research*, w którym strategia pozyskiwania i analizowania danych dotyczy metod ilościowych i jakościowych. Dodatkowo wykorzystano metody porównawcze w celu weryfikacji istniejącego i planowanego zagospodarowania, jak również ich ewentualnej korelacji z celami ochrony środowiska na wyższym szczeblu. Sporządzenie prognozy poprzedziła wizja lokalna w celu określenia aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu objętego planem oraz terenów sąsiednich. Dodatkowo przeprowadzono kwerendę literatury oraz dokumentów strategiczno-

planistycznych oddziałujących na przedmioty ochrony środowiska. Do określenia warunków fizjograficznych wykorzystano opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Rawicz.

4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz składa się z części tekstowej (treści uchwały) oraz graficznej (rysunek planu). Jego zawartość jest zgodna z wymaganiami art.15 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiącego, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu
- lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych;
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4.ustawy o pizp.

Głównym celem projektowanego dokumentu jest ustalenie przeznaczenia terenów objętych opracowaniem, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenie sposobów zagospodarowania i zabudowy zarówno terenów już zainwestowanych (gdzie ustalenia będą miały gównie charakter regulacyjny) jak i tych dotychczas niezainwestowanych, lub wymagających nowego zagospodarowania.

Ustalenia zawarte w projekcie planu miejscowego muszą być powiązane z innymi dokumentami z zakresu planowania przestrzennego, rozwoju i ochrony środowiska, w związku z czym projekt planu miejscowego musi przede wszystkim być zgodny z ustaleniami przyjętymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawicz. Ustalenia planu miejscowego powinny być również powiązane m.in. ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2015-2020, Programem Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 i Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rawicz" oraz „Opracowaniem ekofizjograficznym gminy Rawicz". W związku z hierarchicznym systemem planowania przestrzennego, plan miejscowy powinien być również zgodny z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, a te z kolei z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Wśród powiązań dokumentacyjnych należy podkreślić również relacje planowania przestrzennego z ochroną środowiska szczebla wyższego niż gminny, gdzie obowiązuje m.in. Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020, jak również Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. Zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest enumeratywny i ściśle zdefiniowany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzeniu w sprawie zakresu mpzp, w związku z czym katalog ustaleń miejscowych planów nie jest dowolny, a charakter ich opracowywania jako aktów prawa miejscowego musi być całkowicie zgodny z wytycznymi aktów wyższego rzędu, przede wszystkim ustawami i rozporządzeniami – w tym przypadku, w szczególności z zakresu planowania przestrzennego oraz kształtowania i ochrony środowiska, co przedstawiono w Rozdziale 1.

5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska

5.1. Położenie administracyjne i sieć osadnicza

Rawicz jest gminą miejsko wiejską zlokalizowaną w powiecie rawickim, w południowej części województwa wielkopolskiego. Liczba ludności gminy w 2017 r. wynosiła ponad 30 tysięcy (20406 w mieście oraz 9881 w obszarze wiejskim, wg danych GUS). Rawicz graniczy z gminami: Żmigród (od południa), Milicz (od południowego wschodu), Pakosław (od wschodu), Miejska Górka (od północnego-wschodu), Bojanów (od północnego-zachodu), Wąsosz (od zachodu). Odległość w linii prostej Rawicza do stolicy województwa – Poznania wynosi około 89 km. Kolejnym miastem rangi regionalnej mającym wpływ na południową część województwa wielkopolskiego jest Wrocław, położony około 57 km w linii prostej od Rawicza.

Teren objęty opracowaniem znajduje się w północnej części miasta oraz południowego fragmentu obrębu geodezyjnego Sierakowo i ograniczony jest ulicami Kadecką, Adama Olbrachta Przyjmy-Przyjemskiego, Łabędzią, Wiśniową, Zieloną, Podgórną, Wzgórze, Leśną oraz Generała Zygmunta Berlinga.

5.2. Położenie geograficzne

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne Rawicz położony jest w obrębie trzech mezoregionów: Kotliny Żmigrodzkiej, Wysoczyzny Kaliskiej oraz Wysoczyzny Leszczyńskiej. Obszar objęty planem zlokalizowany jest w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionie Obniżenia Milicko-Głogowskiego.

5.3. Obszary objęte ochroną prawną

W granicach opracowania planu miejscowego nie występują obszary objęte ochroną prawną. Obszar planu znajduje się w pobliżu (ok. 200 m od strony południowo-zachodniej) udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 „Pradolina Barycz – Głogów", o łącznej powierzchni 1583 km^2. Obszar planu nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych.

5.4. Rzeźba terenu

Ukształtowanie powierzchni terenu na obszarze gminy jest w małym stopniu zróżnicowane. Gmina Rawicz położona jest na przedpolu strefy marginalnej zlodowacenia północnopolskiego tzw. fazy leszczyńskiej. Na skutek działania procesów peryglacjalnych różnica wysokości na terenie gminy jest niewielka. Najniżej położonym punktem jest dno doliny Masłówki, wynoszące około 86 m n. p. m., a najwyżej położony punkt wynosi około 112 m n. p. m., usytuowany w północno – zachodniej części gminy.

Obszar opracowania jest płaski. W zachodniej części obszaru objętego sporządzeniem planu występują niewielkie deniwelacje terenu o różnicy wysokości względnych dochodzących do 6 m. Wysokości bezwzględne wynoszą od 95 m n.p.m. w centralnej części do 101 m n.p.m. w zachodniej części obszaru.

5.5. Budowa geologiczna

Obszar gminy Rawicz położony jest w regionie Południowowielkopolskim (A. Woś, 1999). Jest to region, na którym najczęściej w roku występuje pogoda umiarkowanie ciepła (132 dni) i pogoda bardzo ciepła (88 dni).

W podziale na geologiczne jednostki strukturalne Polski gmina Rawicz położona jest na północnym skłonie monokliny przedsudeckiej. To położenie w laramijskiej jednostce strukturalnej określa, w ogólnych zarysach, wgłębną budowę geologiczną Rawicza i okolic.

Na sfałdowanych utworach starszego paleozoiku występują płasko ułożone, zapadające na północ, osady cechsztyńsko-mezozoiczne, które z kolei przykryte są osadową pokrywą kenozoiczną. Wgłębną budowę geologiczną Rawicza i okolic można opisać na podstawie profili licznych otworów, wierconych w poszukiwaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

5.6. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Rejon Południowej Wielkopolski, na którym położona jest gmina Rawicz należy do regionu wodnego Środkowej Odry zlewni Baryczy, dorzecze rzeki Orli. Jest to jeden z najmniej zasobnych w wodę regionów w skali całego kraju i zaliczany jest do obszarów o najmniejszych zasobach wód powierzchniowych w Europie. Deficyt opadów i związane z tym susze oraz zmienność czasowa i obszarowa zasobów wodnych, stała tendencja do obniżania poziomu wód gruntowych, a także wyraźne zmniejszanie przepływów w rzekach, aż do całkowitego zaniku przepływu w mniejszych ciekach, powoduje duże straty w rolnictwie oraz w innych działach gospodarki.

Wschodnia część gminy odwadniana jest przez rzekę Dąbrocznę, a zachodnia przez rzekę Masłówkę. Rzeki na terenie gminy charakteryzuje śnieżno-deszczowy ustrój zasilania z dwoma wysokimi stanami w ciągu roku. Gmina Rawicz charakteryzuje się niewielkim odpływem rzek, a ich niski stan wód wynika zarówno z niedoboru opadów, jak i małej zdolności retencyjnej dużej części terenu. Zdarzające się co roku zalewy rzek i cieków ograniczają się głównie do podtapiania użytków zielonych w dolinach. Obecnie wszystkie duże rzeki na terenie gminy są uregulowanie i obwałowane. Teren objęty planem leży na obszarze JCWP (jednolitych części wód powierzchniowych): „Masłówka” (kod: PLRW60001714689). Według “Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, JCW „Masłówka” jest należy do zlewni rzecznej i jest silnie zmieniona, a „stopień zanieczyszczeń wód spowodowany rodzajem użytkowania gruntów w zlewni, uniemożliwia osiągniecia założonych celów środowiska w wymaganym czasie. Dysproporcjonalne koszty ewentualnych działań naprawczych oraz uwarunkowania naturalne zlewni JCW uniemożliwiają przywrócenie odpowiedniego stanu wód”.

Na terenie Gminy Rawicz brak jest wód powierzchniowych stojących oraz naturalnie występujących wód w postaci jezior. W gminie występują pojedyncze zbiorniki wodne. W przypadku wystąpienia deszczów nawałnicowych oraz przerwania obwałowań głównych cieków na niektórych obszarach gminy mogą wystąpić lokalne podtopienia.

Okoliczna sieć hydrograficzna jest bardzo uboga. Rzeczki takie jak Pijawka (rów Zakrzewski), Stara Pijawka czy Jelenia Struga za pomocą rowów irygacyjnych, rowów odwadniających i szczątkowego drenażu odprowadzają nadmiar wód z terenu do większych rzek jak Masłówka, które za pośrednictwem Orly i Baryczy znajdują ujście w Odrze. Na obszarze objętym planem nie występują istniejące zbiorniki wodne i cieki wodne. W istniejącym zagospodarowaniu można zidentyfikować dwa rowy melioracyjne, które służą odwodnieniu części terenu planu. Występują tu również trzy zbiorniki wodne, które obecnie nie są wykorzystywane w sposób rekreacyjno-użytkowy. W związku z uwarunkowaniami hydrograficznymi obszaru objętego mpzp, w planie wprowadzono dodatkowe śródlądowe wody powierzchniowe – cieki wodne, które mają stanowić odpowiedź na specyficzne ukształtowanie terenu i umożliwiać zrealizowanie spójnego systemu wód powierzchniowych na terenie planowanego osiedla mieszkaniowego.

Wody podziemne

W Gminie Rawicz występują dwa główne piętra wodonośne: trzeciorzędowe i czwartorzędowe, w którego obrębie wyróżnia się poziom wodonośny gruntowy i wgłębny międzyglinowy oraz podglinowy. Na obszarze opracowania głębokość poziomu wgłębnego wód podziemnych wynosi około 90 m. Wody podziemne występują głównie za głębokości poniżej 4 m p.p.t.

Obszar planu znajduje się w pobliżu (ok. 200 m od strony południowo-zachodniej) udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 „Pradolina Barycz – Głogów", o łącznej powierzchni 1583 km^2. Omawiany obszar nie leży w zasięgu podlegających ochronie głównych zbiorników wód podziemnych. Obszar planu nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wód podziemnych.

Gmina położona jest na Jednolitej Części Wód Podziemnych o kodzie PLGW600079 – dorzecze Odry, region wodny Środkowej Odry, o dobrym stanie chemicznym i ilościowym. Całkowita ocena jakościowa wód podziemnych w ramach powyższej jednostki jest dobra, o dominującym użytkowaniu rolniczym oraz niezagrożona ryzykiem występowania zagrożeń. W ramach analizy jakości wód podziemnych przeprowadzono badania w związku z Ramową Dyrektywą Wodną, której wyniki przedstawiono poniżej:

Tabela 1 Wyniki monitoringu wód podziemnych na terenie gminy Rawicz w latach 2012-2015[1]

Nr otworu	Miejscowość	JCWPd	Klasa jakości wody w punkcie				
			2012	2013	2014	2015	2017
2650	Łaszczyn	74	IV	III	III	II	III

Źródło: Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych WIOŚ 2012, 2013, 2014, 2015, 2017

W przyczynach zmiany klasy w roku (dla wartości średnich) wskazuje się: tylko Fe i Mn (geogeniczne pochodzenie) i O2 (pomiar w zróżnicowanych warunkach środowiskowych) w III klasie jakość.

W gminie znajduje się 5 ujęć wód podziemnych w Dębnie Polskim, Izbicach, Łaszczynie, Słupi Kapitulnej i Zielonej Wsi. Generalną jakość wód ocenia się jako dobrą. Obszar objęty planem nie znajduje się w granicach strefy zasilającej ujęcia wód.

5.7. Warunki glebowe

Gmina Rawicz posiada słabe warunki glebowe. Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 56,4 pkt i jest niższy niż średnia dla całego powiatu rawickiego. „Grunty orne zajmują 74% powierzchni gminy, ale w 60% zajęte są przez gleby napiaskowe kl. V – VI. Zaledwie 15% ogółu gruntów ornych stanowią gleby wysokich klas bonitacyjnych (kl. IIIa – IIIb), natomiast grunty orne klasy IVa i IVb stanowią 25% powierzchni gminy. Gleby brunatne lub czarne ziemie, zaliczane do kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego (25% powierzchni gruntów ornych). Zajmują one zwarte, przeważnie niezbyt duże powierzchnie na obszarze wysoczyzny morenowej oraz terasy wysokiej, w rejonie Żołędnicy, Łaszczyna, Konarzewa i Słupi Kapitulnej. Uzupełnieniem tych kompleksów są nieco słabsze gleby, kompleksów żytnich: dobrego i słabego (29% powierzchni gruntów ornych). Natomiast w dolinach rzek, na obszarach niższych teras nadzalewowych zaznacza się przewaga słabych gleb kl. V i VI, kompleksów żytnich: bardzo słabego a pobliżu cieków oraz w dnach obniżeń terenowych również kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego i słabego (46% powierzchni gruntów ornych). Są to głównie gleby brunatne wyługowane, mady i mursze. Około 22% powierzchni terenu zajmują dna dolin i zagłębień terenowych wypełniają słabe i lokalnie średnie użytki zielone. Z uwagi na pełnione funkcje ekologiczne (korytarz ekologiczne) i zwiększoną retencję wód tereny te zasługują na szczególną ochronę.”[2]

[1] W związku z wprowadzeniem nowej wersji podziału Polski na 172 jednolite części wód podziemnych, obecnie gmina Rawicz znajduje się w JCWPd nr 79 Regionu Środkowej Odry. Niemniej jednak wyniki pomiarów zachowują swoją aktualność i wskazują na dobrą i poprawiającą się klasę jakości wody w badanym punkcie.

[2] „Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”, Rawicz 2016, s. 35

Obszar objęty planem charakteryzuje się słabymi warunkami glebowymi. Dominują tu gleby V i VI klasy bonitacyjnej oraz IV klasy. W północnym fragmencie znajduje się niewielka enklawa gleb o IIIb klasie bonitacyjnej.

5.8. Warunki klimatyczne

Rawicz, według podziału Polski na regiony klimatyczne (WOŚ 1999), leży w Regionie Południowowielkopolskim (R-XVI). W regionie tym występuje stosunkowo duża, w porównaniu z innymi obszarami, liczba dni w roku z typem pogody umiarkowanie ciepłej, pochmurnej ale bez opadu (49 dni). Do stosunkowo licznych należą także dni bardzo ciepłe z pogodą pochmurną bez opadu, których jest ponad 38. Ten region wyróżnia się też dość znaczną frekwencją dni z pogodą przymrozkowo-pochmurną, których średnio w roku notuje się tutaj prawie 22. Wśród nich zwykle 14 jest bez opadu, a 8 z opadem. Mniej jest natomiast dni z pogodą umiarkowanie mroźną - w roku jest ich około 12.

W rejonie Rawicza średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,5^{o}C, a amplituda 19,0^{o}C. Przeciętnie najchłodniejszy jest styczeń (-1,0^{o}C), a najcieplejszy lipiec (18,0^{o}C). Średnia temperatura kalendarzowej zimy wynosi -0,2^{o}C, natomiast wiosna jest o 0,2^{o}C chłodniejsza od jesieni. Średnia temperatura kalendarzowego lata wynosi przeciętnie 17,3^{o}C. Rejon Rawicza odznacza się stosunkowo niskimi opadami atmosferycznymi. Średnia roczna suma opadów dla lat 1971-2002 wynosi 566 mm. Najwyższe średnie miesięczne opady występują w lipcu, najniższe zaś w lutym. Dominują wiatry z kierunków zachodnich, głównie z zachodu i południowego zachodu. Najrzadziej notowane są wiatry wiejące z północy. Obszar opracowania nie jest osłonięty naturalnymi barierami zmieniającymi stosunki wietrzne.

Realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała w długiej perspektywie (uwzględniającej również negatywne tendencje rozlewania się zabudowy i antropopresje na tereny dotychczas niezabudowane) pozytywny wpływ na kształtowanie klimatu. Plan zagospodarowania przestrzennego jest zbieżny z celami "Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry". Wprowadzono ustalenia dotyczące racjonalnego gospodarowania przestrzenią (potrzeby tworzenia systemu korytarzy wietrzeniowych miasta, ułatwiających wymianę powietrza i sanitację, oraz potrzeby zwiększenia przepuszczalności powierzchniowej oraz retencyjności miasta poprzez wprowadzanie terenów zieleni miejskiej), gospodarki komunalnej (uwzględnianie prognozowanych przyrostów przepływów powodzi błyskawicznych w projektowaniu i modernizacji sieci kanalizacji burzowa), jak również ustalenia dla infrastruktury komunikacyjnej, technicznej, zabudowy mieszkalnej i innych. Wprowadzenie powyższych

ustaleń może prowadzić do „osiągnięcia odporności klimatycznej sprzężenia miasto-klimat" w kontekście celów możliwych do osiągnięcia na obszarze dorzecza Odry.

5.9. Analiza stanu środowiska

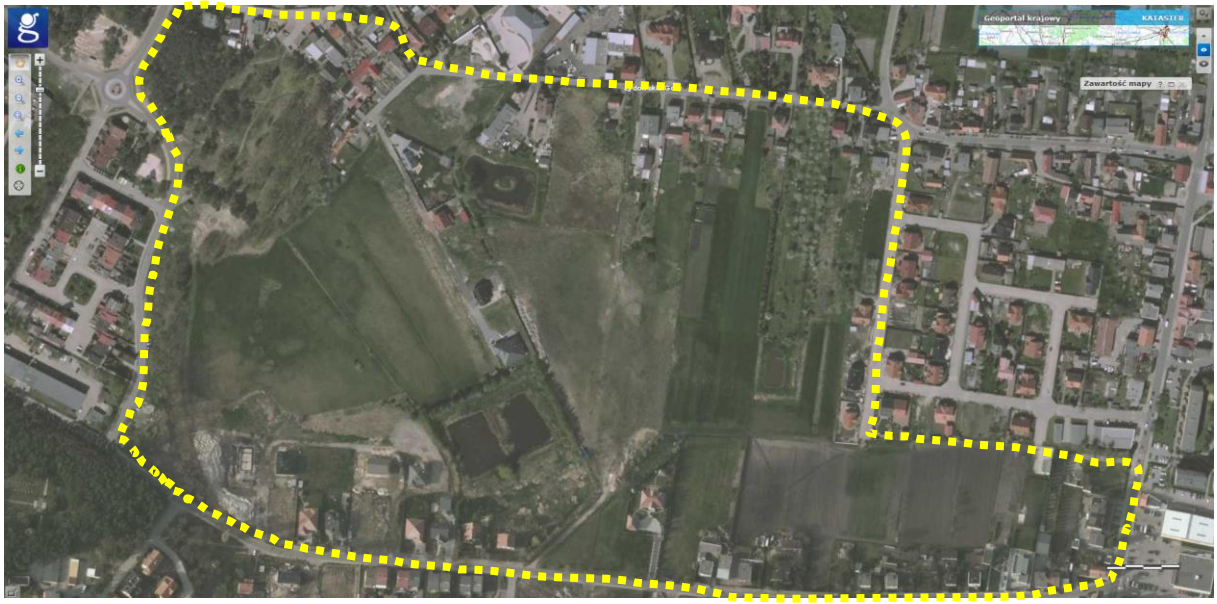
Na stan obecnego zagospodarowania i wynikającą z tego jakość środowiska przyrodniczego wpływ miały nie tylko działania poprzednich pokoleń, ale również decyzje podejmowane obecnie. Rozwój przestrzenny tej części miasta Rawicz oraz wsi Sierakowo ma umiarkowany charakter i koncentruje się przede wszystkim na powiększaniu terenów zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej wzdłuż ulic. W ostatnich latach spada natomiast aktywność gospodarcza na terenach związanych z obsługą produkcji rolniczej, które w skali gminy stanowiły największą uciążliwość dla środowiska przyrodniczego. Wysoka gęstość zaludnienia tej części gminy sprawia, że tereny przekształcone antropogenicznie zajmują średni i jednocześnie umiarkowany procent gruntów. Zrealizowana zabudowa oraz utwardzone powierzchnie spowodowały nieznaczne ograniczenie powierzchni terenu czynnego biologicznie i tym samym ograniczenie naturalnej retencji wód opadowych.

Obszar nie wykazuje ponadnormatywnego poziomu zanieczyszczenia żadnego ze składników środowiska. Nie funkcjonują tu obiekty, urządzenia i instalacje wpływające znacząco negatywnie na środowisko i stanowiące dla niego istotne zagrożenie. We wschodniej części obszaru objętego opracowaniem znajduje się teren infrastruktury technicznej – kanalizacja, który obsługuje sieć kanalizacyjną w omawianych obrębach, niemniej jednak ze względu na zastosowane technologie infrastrukturalne oraz lokalny charakter inwestycji nie wskazuje się możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Nie brakuje jednak czynników, które mogą doprowadzić do znacznego pogorszenia stanu poszczególnych składników środowiska. Obszar nie jest w dużej mierze zainwestowany stąd nie ma tam emitorów zanieczyszczeń. Zanieczyszczenia mogą mieć charakter napływowy z terenów zurbanizowanych otaczających obszar opracowania (głównie w okresie grzewczym). Do najważniejszych zagrożeń zaliczyć należy:

- nie w pełni proekologiczną gospodarkę cieplną,
- produkcja rolnicza, nieoparta na zasadach rolnictwa ekologicznego,
- chemizm opadów atmosferycznych i napływów zanieczyszczeń z zewnątrz.

Aktualny stan zagospodarowania terenu obszaru objętego planem nie wykazuje szczególnych walorów przyrodniczych. Obszar ten otoczony jest zwartą zabudową mieszkaniową jednorodzinną, natomiast centralna część obszaru użytkowana jest rolniczo – zgodnie z poniższym zdjęciem.

Rysunek 1 Aktualny stan zagospodarowania terenu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy z geoportalu krajowego

Monofunkcyjne użytkowanie rolnicze centralnej części opracowania ogranicza występowanie wartościowych elementów przyrody ożywionej. Podobnie jest z zabudową mieszkaniową zlokalizowaną w sąsiedztwie pasów drogowych. Na terenie objętym planem miejscowym nie zidentyfikowano gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienioną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408), jak również gatunków z załącznika IV Dyrektywy rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunków zagrożonych wyginięciem lub rzadkich.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródło emisji promieniowania elektromagnetycznego na obszarze opracowania może występować od linii średniego napięcia 20kV biegnącej w północnej i północno-wschodniej części opracowania. W odległości 7 m od osi linii wyznacza się pas technologiczny ograniczonego zagospodarowania, gdzie obowiązuje dodatkowe ustalenie: zakaz sadzenia drzew.

Powietrze atmosferyczne

Nie występują tu większe źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza. Na zanieczyszczenie powietrza w gminie wpływają emitory zanieczyszczeń z trzech głównych źródeł: niska emisja, działalność lojalnych zakładów przemysłowych i transport drogowy. Wymienione źródła zlokalizowane głównie poza obszarem opracowania (zabudowa przemysłowa i zabudowa komunalna gminy Rawicz). Rolniczy charakter gminy wpływa na niski poziom występowania emitorów zanieczyszczeń, które są kompensowane przez występowanie kompleksów leśnych mających pozytywny wpływ na oczyszczanie powietrza atmosferycznego.

W związku z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonuje ocenę jakości powietrza corocznie, z uwzględnieniem ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO2), dwutlenku azotu (NO2), tlenku węgla (CO), ozonu (O3), benzenu (C6H6), pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyle PM10: benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu. Ocena pod kątem ochrony roślin została wykonana odrębnie dla 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO2), tlenków azotu (NOX) i ozonu (O3). Najnowsze wyniki zostały zawarte w opracowaniu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2018" i zawierają wyniki badań terenowych ze stanowisk pomiarowych oraz wyniki badań z modelowania matematycznego. Obszar objęty planem, a tym samym gmina Rawicz zlokalizowana jest w strefie wielkopolskiej PL3003 wyznaczonej dla celów oceny jakości powietrza. Niestety, na terenie gminy nie znajdują się punkty kontrolne monitoringu, a najbliższy z nich znajduje się w Lesznie przy ul. Kiepury.

W świetle wyników rocznej oceny, strefa wielkopolska (PL3003) zaliczana jest do klasy A dotyczącej SO_2 – zarówno w klasach strefy dla 1-godzinnego czasu uśredniania jak i dla 24-godzinnego, również ani jeden dzień nie przekroczył średniodobowej wartości stężenia SO_2 powyżej 125 µg/m^3 oraz nie zidentyfikowano godzin z przekroczeniem wartości 1-godzinnej stężenia SO_2 powyżej 350 µg/m^3 na obszarze strefy wielkopolskiej w 2018 roku.

W odniesieniu do wyników analiz tlenku azotu – strefa wielkopolska również zaliczana jest do klasy A i nie zidentyfikowano liczby godzin z przekroczeniem wartości 1-godzinnej stężenia NO_2 200 µg/m^3 na obszarze województwa wielkopolskiego w 2018 roku. Podobnie wygląda sytuacja klasyfikacyjna w obrębie tlenku węgla CO, Benzenu C_6H_6 – gdzie strefa zaliczana jest do klasy A. W wypadku Ozonu O_3 w rejonie obszaru objętego planem liczba dni, w których najwyższa ośmiogodzinna średnia krocząca ozonu jest wyższa niż 120 µg/m^3 wynosi w przedziale od 11 do 25 dni, natomiast liczba dni, w których najwyższa ośmiogodzinna średnia krocząca stężeń ozonu jest wyższa niż 120 µg/m^3 (uśrednione dla

trzech lat) wynosi w przedziale 11-20 dni, a liczba dni, w których średnia jednogodzinna ozonu jest wyższa niż 180 µg/m^3 jest równa zeru.

Pył PM10 na terenie strefy wielkopolskiej kategoryzuje obszar w klasie C (dla czasu uśredniania 24 godziny), jednak obszar objęty planem nie został określony jako obszar przekroczeń dla pyłu PM10 dla czasu uśredniania 24 godziny w strefach: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska w 2018 roku. Liczb dni z przekroczeniem stężeń pyłu PM10 powyżej 50 µg/m^3 (średnia roczna) wynosi od 20 do 30 dni, natomiast w średniej dobowej od 11 do 35 dni. W strefie wielkopolskiej odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM2.5 w związku z czym zaliczony jest do klasy C a średnioroczne stężenie tego pyłu PM2.5 na obszarze objętym planem wynosi od 15 do 20 dni. Zarówno analizy wskaźnikowe dla wartości Ołowiu Pb w pyle PM10, Arsenu As w pyle PM10, Kadmu Cd w pyle PM10 oraz Niklu Ni w pyle PM10 klasyfikują strefę wielkopolską w klasie A o unormowanych wartościach wskaźników.

Benzo(a)piren w pyle PM10 w strefie wielkopolskiej zdiagnozowano na występowanie przekroczeń i zaliczono go do klasy C, gdzie średnia roczna w ramach obszaru objętego opracowaniem wynosi 1,5-10 µg/m^3.

Należy jednak podkreślić, że wyniki klasyfikacji zostały zagregowane do analizowanych stref i jako takie nie powinny być utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy – tzn. wskazanie strefy w klasie C może dotyczyć tylko lokalnych przekroczeń z daną substancją, a nie w ramach całe strefy.

Tabela 2 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń

Kod strefy	Nazwa strefy	SO_2	NO_2	C_6H_6	CO	O_3	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	BaP (PM10)	PM2.5
PL3001	Aglomeracja Poznańska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A
PL3002	miasto Kalisz	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	A
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2018, Poznań kwiecień 2019*

Zanieczyszczenie wody

W obszarze sandru leszczyńskiego (w zasięgu którego zlokalizowany jest obszar opracowania) zanieczyszczenia wody cieków powierzchniowych występujących na terenie Rawicza infiltrują do wód podziemnych poziomu gruntowego, co potwierdziły badania wód z piezometrów (azot amonowy 1,0-7,2 mg/dm^3 N, azot azotanowy 10-30 mg/dm^3 N, siarczany do 200 mg/dm^3 SO_4, sucha pozostałość do 700 mg/dm^3, detergenty 0,3 mg/dm^3, ołów 0,01 mg/dm^3 Pb, nikiel 0,04 mg/dm^3 Ni). Dodatkowo przeprowadzane są badania stanu ekologicznego w punktach pomiarowo-kontrolnych w 2017 r.

Tabela 3 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej

Nazwa ocenianej JCWP	Masłówka
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Masłówka - ujście do Orli
Typ abiotyczny	17
Silnie zmieniona lub sztuczna JCW	TAK
Program monitoringu	Monitoring operacyjny, monitoring obszarów chronionych
Klasa elementów biologicznych	III
Klasa elementów hydromorfologicznych	II
Klasa elementów fizykochemicznych	psd
Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	nie badano
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	NIE
Stan chemiczny	nie badano
Typ obszaru chronionego	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy, Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą”, OChK „Krzywińsko-Osiecki”, OChK „Dolina Baryczy”, Rezerwat przyrody „Dębno”,
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	zły
Stan wód	zły
Uwagi	w nowym rozporządzeniu dla substancji rozpuszczonych nie przewidziano wartości granicznych dla silnie zmienionych części wód

Źródło: *WIOŚ, 2017 r.*

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, w ramach JCWP PLRW60001714689 celem środowiskowym:

- dla Krzywińsko-Osieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest: zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków,
- dla obszaru chronionego Dolina Baryczy jest: Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków. Zachowanie i ochrona naturalnych cieków i zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych, szczególnie starorzeczy i oczek wodnych, w postaci utrzymania bądź wprowadzenia pasów zadrzewień, zakrzewień lub szuwarów, w celu zwiększenia bioróżnorodności biologicznej oraz ograniczenia spływu substancji biogennych. Ograniczenie prowadzenia prac regulacyjnych i utrzymaniowych cieków wodnych tylko do zakresu niezbędnego dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Ograniczenie lokalizacji nowych wałów przeciwpowodziowych do przypadków rzeczywistej konieczności ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią; w miarę możliwości wały lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne w celu zachowania stałych i okresowych (rozwój bezpośrednio związany ze środowiskiem wodnym) dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zapewnienie swobodnej migracji ryb poprzez budowę przepławek w przypadku wznoszenia nowych budowli piętrzących.

Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych. Gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych wspomagająca ochronę gatunków krytycznie.

- dla Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy jest: zachowanie doliny rzeki Baryczy wraz z łąkami, starorzeczami i terenami podmokłymi oraz zachowanie stawów i innych zbiorników wodnych, będących siedliskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.
- dla obszaru chronionego „Ostoja nad Baryczą" jest: Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilnośćkoryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. brzegów lub osuszanie den zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea (3130) wymaga: zachowanie reżimu zmian poziomu wód jezior/stawów. --- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. nizinnych i podgórskich rzek ze zbiorowiskami włosieniczników (3260) wymaga: wskaźnik hydromorfologiczny HQA (RHS)>50; brak nowych sztucznych piętrzeń oraz dopływu ścieków; naturalne elementy morfologiczne: odsypy boczne, meandrowe, śródkorytowe, erodujące i stabilne podcięcia brzegów, naturalne wyspy i głazy w korycie; wykluczenie zamulania dnia. Wskaźniki fizykochemiczne wody w klasie I lub II. --- Właściwy stan ochr. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekoniecznie coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorosli. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana" na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź

infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana" na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. --- Właściwy stan ochr. łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznymi raz na kilka lat. W przypadku łęgów poza zalewowymi dolinami rzecznymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc lęgowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namułów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namułów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. kiełbia białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wzgl. liczebność >0,005 os./m2. Obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY). Udział >1% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. kiełbia białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wzgl. liczebność >0,005 os./m2. Obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY). Udział >1% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namułów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach,

obecność namułów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. kozy złotawej wymaga,oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Przynajmniej miejscami dno żwirowo-piaszczyste. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. kozy złotawej wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dlaryb: Przynajmniej miejscami dno żwirowo-piaszczyste. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk.[Wymaga wg. 'pilotażowego planu ochrony': Utrzymanie tradycyjnego rytmu rocznego napełniania i spuszczania wody ze stawów z umożliwieniem okresowego odsłaniania mulistego dna w okresie późnoletnim i wczesnojesiennym. Pozostawianie w okresie po 1 lipca do zimy dna, co najmniej jednego spuszczonego stawu w każdym kompleksie do spontanicznego rozwoju roślinności. Niedopuszczanie do tworzenia się warstwy mułu w stawach o miąższości większej niż 30 cm. Prowadzenie odmulania stawów w sposób zapewniający zachowanie siedlisk roślin namuliskowych. Utrzymanie rodzimego składu ichtiofauny w ciekach i zbiornikach naturalnych. Zachowanie populacji małży skójkowatych. Zapewnienie przepływów nienaruszalnych dla poszczególnych odcinków Baryczy i jej głównych dopływów, szczególnie poniżej miejsc poboru wody do stawów. Zachowanie i lokalne odtwarzanie zróżnicowania koryt cieków, skarp i brzegów. Zapewnienie priorytetu napełniania w wodę stawów ważnych dla ochrony siedlisk i gatunków chronionych. Utrzymanie istniejących lub, gdzie konieczne, przywrócenie regularnych zalewów rzeki oraz niektórych dopływów, o okresie trwania >14 dni na siedliskach łęgów wierzbowo-topolowych oraz o długości >7 dni w roku na siedliskach łęgów wiązowo-jesionowych. Utrzymanie właściwego dla łąk wilgotnych i zmiennowilgotnych poziomu i zakresu wahań poziomu wód gruntowych.

W zakresie terminu osiągnięcia celu lub ustalenia celów mniej rygorystycznych dla JCWP rzecznych wskazano:

- Możliwość odstępstwa w typie: przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych,
- termin osiągnięcia dobrego stanu: 2027

- uzasadnienie odstępstwa: brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

W granicach obszaru objętego planem nie znajdują się obszary chronione, w związku z czym realizacja ustaleń planu bezpośrednio nie może spowodować nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry", przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967). Jednocześnie należy podkreślić, że ogół celów, które zostały przedstawione w ramach poszczególnych obszarów chronionych są wprowadzone do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gdzie zachowano istniejące cieki wodne, rowy melioracyjne, ale także istniejące zbiorniki wodne wraz z zadrzewieniami, co umożliwia zachowanie naturalnych form w ramach jednolitej części wód, w granicach których położony jest obszar opracowania.

Zanieczyszczenie gleby

Grunty orne zajmują 74% powierzchni gminy, ale w 60% zajęte są przez gleby napiaskowe kl. V – VI. Zaledwie 15% ogółu gruntów ornych stanowią gleby wysokich klas bonitacyjnych (kl. IIIa – IIIb), natomiast grunty orne klasy IVa i IVb stanowią 25% powierzchni gminy.

Tabela 4 Klasy bonitacyjne gleb na terenie gminy Rawicz

Klasy bonitacyjne gruntów ornych w %							
I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI
-	-	9	6	20	5	28	32

Źródło: *Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Rawicz, 2008 r.*

„Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka, w szczególności dotyczy to właściwości chemicznych gleb. Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015. W ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych

zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce wytypowano do badań 17 punktów pomiarowych, w tym na terenie powiatu rawickiego – punkt w miejscowości Niemarzyn w gminie Miejska Górka.

O wartości użytkowej gleby w zakresie funkcji produkcji rolniczej mówią klasa bonitacyjna i kompleks przydatności rolniczej. Gleba badana w Niemarzynie to gleba dobra (klasa bonitacyjna IIIa), o przydatności rolniczej określonej przez kompleks 2 (pszenny dobry). Analiza próbek gleby wykazała odczyn pH 5,91 (gleba lekko kwaśna). Jako przedział optymalny dla procesów biologicznych, związanych z metabolizmem większości gatunków 11 roślin i mikroorganizmów glebowych przyjmuje się wartości pH od 5,5 do 7,2. Wartość pH poniżej 4,5 sygnalizuje o niebezpieczeństwie degradacji gleb, a wartość powyżej 7,0 świadczy o jej alkalizacji, która może wykazywać ujemne skutki dla gleby i roślin. W analizowanej glebie nie stwierdzono nadmiernego zasolenia oraz zanieczyszczenia siarką. Zawartość siarki przyswajalnej według IUNG oceniono jako niską (stopień I). Siarka jest niezbędnym do życia roślin składnikiem pokarmowym, jednak zarówno jej nadmiar w glebie (spowodowany głównie opadem dwutlenku siarki z atmosfery) jak i zbyt niska zasobność gleby w siarkę mogą być szkodliwe dla wzrostu roślin oraz jakości plonu. Radioaktywność gleby pozostawała na poziomie typowym dla gleb rolniczych nieskażonych. Analizy oznaczonych metali śladowych (cynku, miedzi, niklu, kadmu, ołowiu) wykazały ich naturalną zawartość, czyli stopień 0 zanieczyszczenia gleby. Nie stwierdzono także zanieczyszczenia gleby wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi (WWA), które są jedną z grup trwałych zanieczyszczeń organicznych, a część tych związków wykazuje silne właściwości toksyczne, mutagenne i rakotwórcze (ocena według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi – Dz. U. Nr 165, poz.1359). Gleby niezanieczyszczone, o naturalnych zawartościach metali śladowych mogą być przeznaczone pod wszystkie uprawy ogrodnicze i rolnicze, zgodnie z zasadami racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej."[3]

Tabela 5 Wyniki badań odczynu gleby i potrzeby ich wapnowania w 2014 r. na terenie gminy Rawicz

Kategoria agronomiczna	**%**	**Odczyn**	**%**	**Potrzeby wapnowania**	**%**
Bardzo lekka	0	Bardzo kwaśny	0	Konieczne	1
Lekka	16	Kwaśny	5	Potrzebne	3
Średnia	82	Lekko kwaśny	40	Wskazane	10
Ciężka	0	Obojętny	40	Ograniczone	27
Organiczna	2	Zasadowy	15	Zbędne	59

Źródło: *Na podstawie danych z OSCh-R w Poznaniu.*

[3] „Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024", Rawicz 2016, s. 35-36

„Udział gleb o zawartości potasu (K_2O) bardzo niskiej i niskiej wynosił 17%, a wysokiej i bardzo wysokiej 49%. Gleby o bardzo niskiej, niskiej i średniej zasobności w przyswajalny potas wymagają stosowania zwiększonych dawek tego składnika w postaci nawożenia mineralnego. Zasobność gleb gminy Rawicz w magnez jest wysoka, o czym świadczy odsetek gleb wskazujących nadmiar tego składnika w 61% próbek. Bardzo niską i niską zawartość magnezu stwierdzono zaledwie w 11% próbek."[4]

Tabela 6 Wyniki badań zasobności gleby w makroelementy w przebadanych próbkach gleb w 2014 r. na terenie gminy Rawicz

Zawartość fosforu	**%**	**Zawartość potasu**	**%**	**Zawartość magnezu**	**%**
Bardzo niska	0	Bardzo niska	4	Bardzo niska	2
Niska	1	Niska	13	Niska	9
Średnia	12	Średnia	34	Średnia	27
Wysoka	22	Wysoka	20	Wysoka	28
Bardzo wysoka	65	Bardzo wysoka	29	Bardzo wysoka	34

Źródło: *Na podstawie danych z OSCh-R w Poznaniu.*

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395) obszar opracowania planu, ze względu na użytkowanie, zaliczyć należy do I, II i III grupy gruntów. Prowadzona do tej pory działalność, w postaci mieszkalnictwa oraz częściowego użytkowania usługowego na części obszaru, może świadczyć o nieznacznej zawartości substancji powodujących ryzyko szczególnie istotne dla ochrony powierzchni ziemi. Mimo to, nie wskazuje się w glebie substancji wpływających znacząco negatywnie na jej stan. Badanie i monitoring wydają się istotne z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi.

Hałas

Na obszarze opracowanie nie występują obiekty generujące znaczny hałas. Brak jest również intensywnie rozwiniętej komunikacji, która mogłaby powodować przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu w pasie przydrogowym. Na terenie gminy znajdują się punkt pomiarowy poziomu hałasu przy ul. Sarnowskiej, w północno-wschodniej części miasta Rawicz.

Tabela 7 Wyniki pomiarów w punktach oceny długookresowego poziomu hałasu w 2014 r.

Lokalizacja punktu	Pora badania	Równoważny poziom hałasu L_{Aeq} [dB]			Natężenie ruchu pojazdów [poj./h]					
					Ogółem			Pojazdy ciężkie		
		dzień powszedni	weekend	średnia roczna	dzień powszedni	weekend	średnia roczna	dzień powszedni	weekend	średnia roczna

[4] Ibidem, s. 37

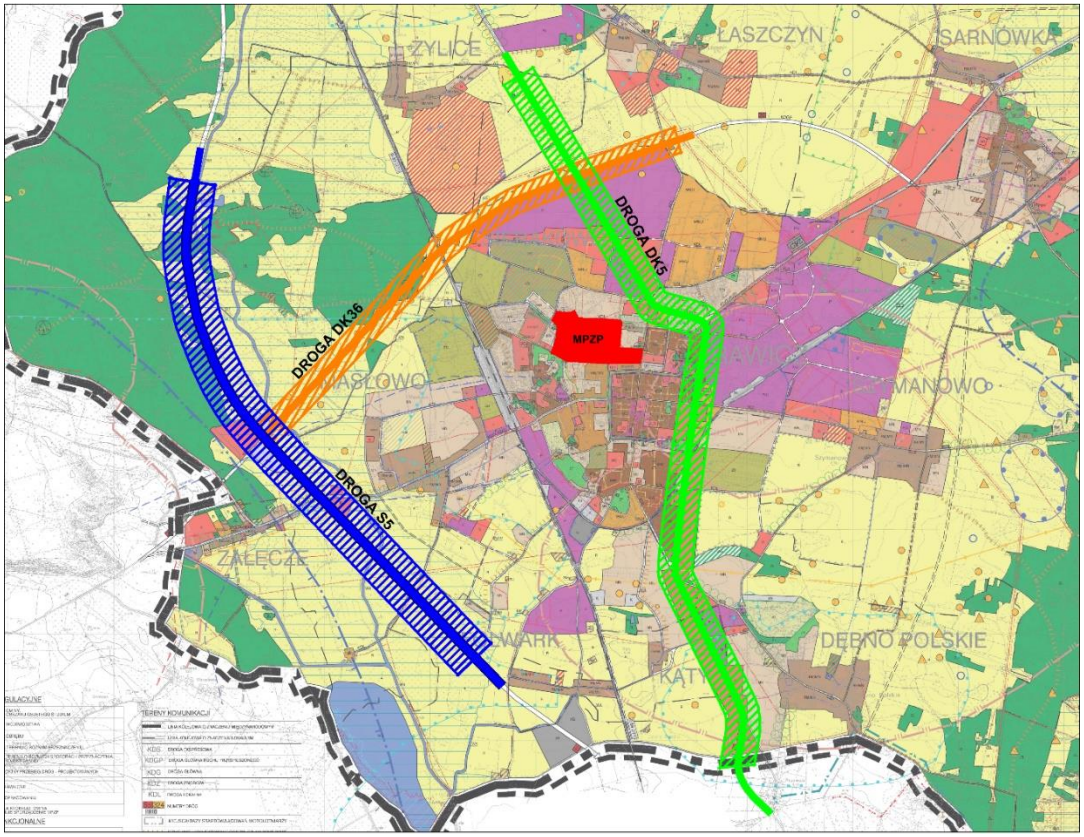
Rawicz, ul. Sarnowska, DK 36, w odległości 10 m od drogi, 30 m od zabudowy	Pora dzienna	68,3	67,2	68,0	571	551	564	105	105	105
	Pora nocna	63,6	63,1	63,5	348	338	345	61	52	58

Źródło: *WIOŚ 2014 r.*

W powyższym punkcie przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, zarówno w wartości długookresowych wskaźników poziomu hałasu – poziomu dzienno-wieczorno-nocnego L_{DWN} i długookresowego poziomu hałasu w porze nocnej L_N. Najważniejszym niebezpieczeństwem przy ochronie akustycznej gminy jest rozprzestrzenianie się hałasu z traktów komunikacyjnych – drogowych (m.in. drogi S5 i DK36) i kolejowych. W granicach opracowania planu miejscowego nie wskazuje się przekroczeń w klimacie akustycznym – hałas komunikacyjny ma charakter lokalny i dotyczy obsługi istniejących na tym terenie nieruchomości.

W oparciu o § 11 i § 325 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, jak również wskazania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wyznaczono strefy uciążliwości wzdłuż dróg, zgodnie z rysunkiem poniżej:

Rysunek 2 Strefy uciążliwości wzdłuż dróg zlokalizowanych w pobliżu terenu objętego planem

Źródło: *Opracowanie własne na tle Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawicz*

W powyższych strefach uciążliwości mogą wystąpić w następujących odległościach:

1) dla drogi ekspresowej S5 w odległości:
   - 230 m dla obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi (oznaczona kreskowaniem w kolorze niebieskim),
   - 40 m dla obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na pobyt ludzi (oznaczona kolorem granatowym),
2) dla drogi krajowej DK5 w odległości:
   - 170 m dla obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi (oznaczona kreskowaniem w kolorze zielonym),
   - 25 m dla obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na pobyt ludzi,
3) dla drogi krajowej DK36 w odległości:
   - 130 m dla obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi (oznaczona kreskowaniem w kolorze pomarańczowym),
   - 25 m dla obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na pobyt ludzi.

Obszar objęty planem nie znajduje się w powyższych strefach uciążliwości, najbliższą z nich jest strefa wzdłuż drogi krajowej nr 5, niemniej jednak granice tej strefy zostały wyznaczone przed zakończeniem budowy drogi ekspresowej S5 i powinny zostać dodatkowo zweryfikowane pod kątem uciążliwości w związku z obniżeniem ruchu tranzytowego na tej drodze. Mimo to, strefy uciążliwości nie dotyczą obszaru objętego planem, w związku z czym w szczególności klimat akustyczny nie powinien ulec pogorszeniu. Istnieją możliwości wystąpienia stłumionego tła akustycznego, w ramach którego należy dążyć do jego niwelacji np. poprzez ekranowanie urbanistyczne (w postaci obiektów usługowych) lub poprzez zieleń – poza granicami obszaru objętego planem.

Źródła zagrożeń

Na omawianym obszarze nie występują nadzwyczajne źródła zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi, ani też obiekty zagrażające środowisku.

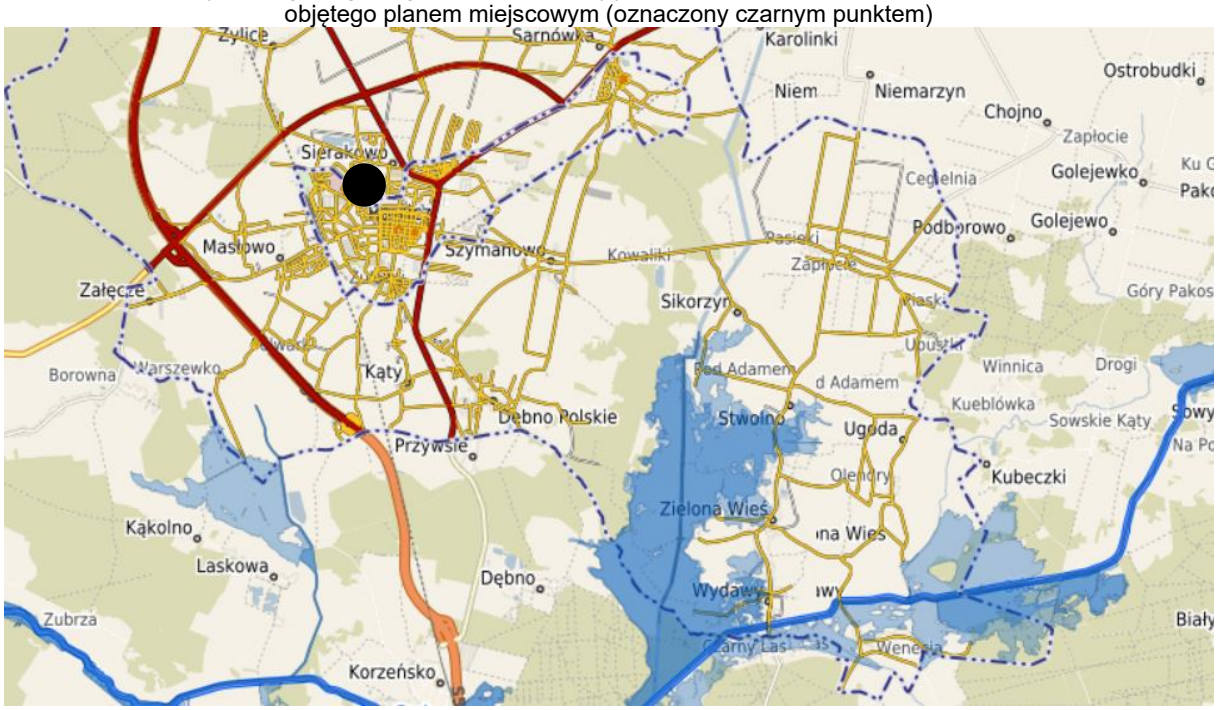
Pole elektromagnetyczne

Źródło emisji pola elektromagnetycznego na terenie objętym planem stanowią napowietrzne linie średniego napięcia 20kV. Zasięg maksymalnych negatywnych oddziaływań pola elektromagnetycznego dotyczy pasa terenu o szerokości 10 m (po 5 m z każdej strony) wzdłuż linii średniego napięcia 20kV. Linie przebiegają częściowo po terenach zainwestowanych, jednak ich przebieg w większości zlokalizowany na terenach niezainwestowanych, przez co nie występuje tu zagrożenie negatywnego oddziaływania elektromagnetycznego na zdrowie ludzi.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie objętym planem miejscowym nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, jak również obszary narażone na podtopienie.

Rysunek 3 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (oznaczone na niebiesko) na tle gminy Rawicz i obszaru objętego planem miejscowym (oznaczony czarnym punktem)

Źródło: r*awicz.e-mapa.net*

5.10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu miejscowego.

W przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu planu miejscowego na analizowanym terenie mogą zajść niekontrolowane zmiany w stanie poszczególnych składowych środowiska. Sporządzany plan przewiduje ograniczenia w zakresie dopuszczalnego oddziaływania na środowisko, w przypadku braku jego uchwalenia, na obszarze objętym planem nie ma obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym wytyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego mogą się wiązać z decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzjami o ustaleniu inwestycji celu publicznego. Proponowane zapisy omawianego mpzp powinny mieć pozytywny wpływ na stan środowiska i obowiązujące do tej pory formy jego ochrony.

W przypadku nie przyjęcia planu miejscowego zagospodarowanie obszaru objętego planem będzie odbywało się w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nie gwarantują kompleksowego uwzględnienia wszystkich uwarunkowań, w tym tych wynikających z potrzeby ochrony środowiska. Niemniej jednak w przypadku braku planu i

jednocześnie braku działań inwestycyjnych na tym obszarze nie zajdą istotne zmiany w środowisku, jednak rozwój funkcji rolniczych również może prowadzić do zmian w środowisku.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

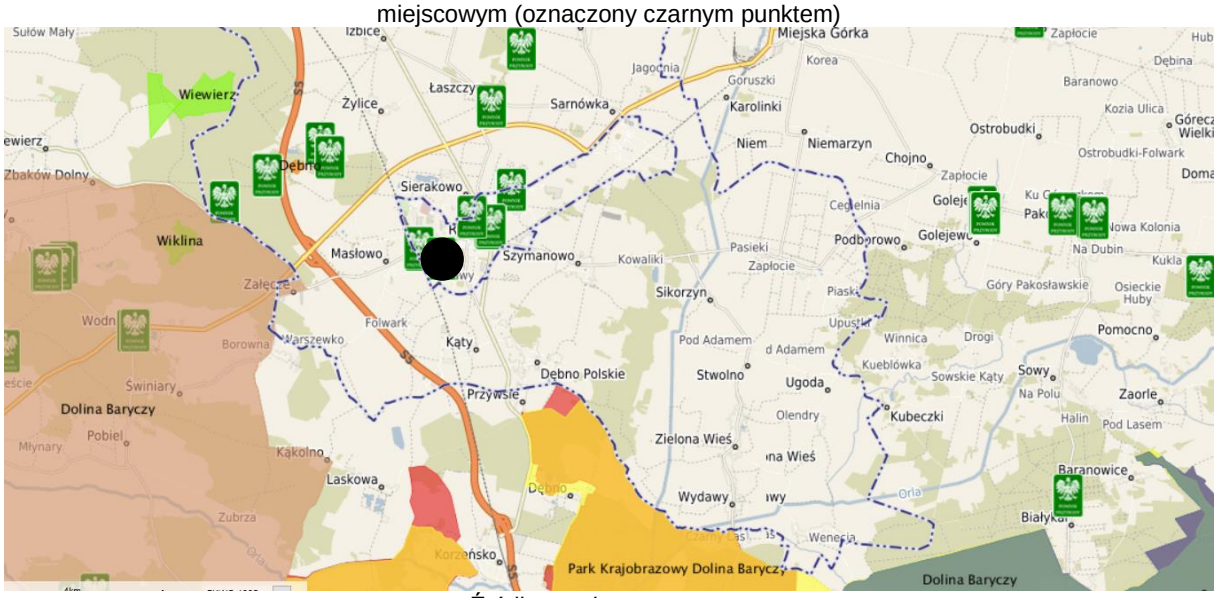
Na terenie objętym planem miejscowym brak jest obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko. Planowane w projekcie planu funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. W planie miejscowym wprowadzono zapisy ograniczające możliwość przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy OOŚ, prognoza oddziaływania na środowisko m. in. określa, analizuje i ocenia: ,,istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody", a zgodnie z literą c tego przepisu - ,,cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu". Z uwagi na charakter dokumentu i skalę oddziaływania planowanego osiedla poddano analizie występowanie istniejących obszarów chronionych i zasad ich ochrony, w celu określenia niezbędnych problemów ochrony środowiska.

Na terenie objętym planem nie występują obszary objęte formami ochrony przyrody, wymienionymi w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody. Obszary objęte ochroną przyrody znajdują się przy południowych i zachodnich granicach gminy (poza gminą Rawicz), tj. od zachodu: OCH „Dolina Baryczy” oraz użytki ekologiczne „Wiewierz” i „Wiklina”, od południa: OSO „Dolina Baryczy”, SOO „Ostoja nad Baryczą”, Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”. Pojedynczo występują również pomniki przyrody.

Rysunek 4 Obszary objęte formami ochrony przyrody na tle gminy Rawicz i obszaru objętego planem miejscowym (oznaczony czarnym punktem)

Źródło: *rawicz.e-mapa.net*

OCH „Dolina Baryczy” dotyczy czynnej ochrony ekosystemów: leśnych, nieleśnych ekosystemów lądowych, wodnych; jak również ochrony dziko występujących zwierząt i miejsc ich występowania – został powołany na mocy rozporządzenia nr 35 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy. „Użytek Ekologiczny "Wiewierz" jest najstarszym, utworzonym w 1998 r., użytkiem, który na podstawie Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 sierpnia 2002 roku powiększono do powierzchni blisko 160 ha. Użytek ten obejmuje kompleks podmokłych łąk z kępami niewielkich lasów w rejonie Wiewierzy, na terenie obrębu leśnego Załęcze w Leśnictwie Sułów. Mozaikę zbiorowisk otwartych użytku tworzą w głównej mierze łąki szuwarowe. Użytek Ekologiczny "Wiklina" o powierzchni ponad 35 ha, powstał na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Wąsosza Nr XXIV/123/04 dnia 10 listopada 2004 r. Użytek ten położony jest w północnej części województwa dolnośląskiego, w powiecie górowskim, w gminie Wąsosz; 2 km na wschód od wsi Wiklina. Obszar użytku należy do Nadleśnictwa Góra Śląska i znajduje się w obrębie leśnym Załęcze w Leśnictwie Załęcze. Użytek ekologiczny "Wilkina" obejmuje obszar podmokłych i bagiennych łąk, turzowisk, wiklinisk oraz niewielkich zadrzewień. Ten bagienno-łąkowy kompleks otoczony jest zwartym kompleksem leśnym.Teren użytku poprzecinany jest siecią rowów, które toczą swe wody do cieku Grobelka - dopływu Masłówki (prawego dopływu Orli). Hipsometrycznie obszar ten leży na wysokości ok. 89 m n.p.m. Dominuje tu płaska rzeźba terenu. Teren użytku charakteryzuje się wysokim poziomem wód gruntowych, z wyraźnie zaznaczonymi wylewami

wiosennymi. Użytek ten leży w Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy."[5] „Największą ostoją Natura 2000 w Dolinie Baryczy jest SOO "Ostoja nad Baryczą". Obszar ten zajmuje powierzchnię 82026 ha i niemal całkowicie pokrywa się z Parkiem Krajobrazowym "Dolina Baryczy". Teren ostoi zajmuje mozaika stawów rybnych, łąk zalewowych i wilgotnych, pól uprawnych i lasów, poprzecinanych ciekami, wzdłuż których zachowały się liczne fragmenty olsów i łęgów. Ostoja jest bardzo ważna dla zachowania bioróżnorodności niżowej części południowo-zachodniej Polski. Stwierdzono tu występowanie co najmniej 14 typów siedlisk chronionych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz 14 gatunków zwierząt z Załącznika II tej dyrektywy. Kilka większych i mniejszych kompleksów stawowych wraz z otaczającymi je szuwarami, łąkami i lasami obejmuje swoimi granicami OSO "Dolina Baryczy" (powierzchnia 55516 ha). Stwierdzono tu występowanie co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, m .in. bielika, żurawia, podgorzałki, bąka i zielonki."[6]

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie negatywnie na istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania zawierają niezbędne przepisy dotyczące zasad ochrony i kształtowania środowiska, a dodatkowo znaczna odległość obszaru objętego planem od obszarów chronionych powoduje znaczącą redukcję możliwego oddziaływania. Realizacja zabudowy mieszkaniowej zapewne spowoduje wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza w okresie jesienno–zimowym, jednak przyjęte w planie ograniczenia co do źródeł ogrzewania nie powinny powodować znaczących negatywnych skutków w środowisku. Źródłem całorocznej emisji zanieczyszczeń może być również ruch komunikacyjny, który nieco wzrośnie wraz z realizacją zabudowy mieszkaniowej. Nie będzie jednak miał tak znaczącego wpływu na powietrze na tym obszarze ze względu na skalę obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie, lokalny charakter dróg oraz niskie natężenie ruchu samochodowy w tym rejonie.

Realizacja projektowanej zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczą do zaburzenia naturalnej infiltracji na obszarach zabudowanych.

---

[5] Barbara Chrystman-Kurzawa, Użytki ekologiczne, Nadleśnictwo Góra Śląska, dostępne na: http://www.goraslaska.poznan.lasy.gov.pl/uzytki-ekologiczne#.XblCSXvdhPY

[6] kruk owski M. 2009. Obszary Natura 2000 w zlewni Baryczy. w: kruk owski M., Drabiński A. (red.) Ochrona przyrody w Parku Krajobrazowym "Dolina Baryczy". Stan obecny - zagrożenia - perspektywy. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Instytut Architektury Krajobrazu, Wrocław. Za: http://www.barycz.pl/index_przyroda.php?dzial=4

8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z znacznej mierze ma charakter regulacyjny i zakłada realizowanie dotychczasowych funkcji. Nowym przeznaczeniem będzie możliwość zrealizowania zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej oraz wprowadzenie niezbędnej obsługi komunikacyjnej. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Ustalenia projektu planu miejscowego zostały pogrupowane w 3 rozdziałach. W rozdziale 1. zawarte zostały ustalenia ogólne, w rozdziale 2. przeznaczenie i zasady zagospodarowania poszczególnych terenów, a w rozdziale 3. ustalenia końcowe. Projekt planu ustala następujące kategorie przeznaczenia terenu:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem MN;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, oznaczone symbolem MN/U;
- teren zabudowy usługowej – obiekty kultu religijnego, oznaczony symbolem Uk;
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczony symbolem E;
- teren infrastruktury technicznej – kanalizacja, oznaczony symbolem K;
- tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolem ZP;
- tereny śródlądowych wód powierzchniowych – cieki wodne, oznaczone symbolem WSc;
- tereny śródlądowych wód powierzchniowych – zbiorniki wodne, oznaczone symbolem WSz;
- tereny dróg publicznych – drogi dojazdowe, oznaczone symbolem KDD;
- tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolem KDW;
- tereny ciągów pieszych, oznaczone symbolem KX;
- teren ciągu pieszo-jezdnego, oznaczony symbolem KXa.

W stanie istniejącym znaczną część obszaru objętego planem zajmują tereny rolnicze. Istniejąca zabudowa występuje w szczególności wokół granic opracowania, przy drogach obsługujących teren objęty planem. Jest to zabudowa mieszkaniowa – głównie jednorodzinna. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakłada zagospodarowanie terenu funkcjami mieszkaniowymi i mieszkaniowo-usługowymi, jak również zielenią. Teren ten jest również uzbrojony w niezbędne sieci infrastruktury technicznej, a tym samym jest przygotowany pod przyszłe zainwestowanie.

Rysunek 5 Fotografie obszaru objętego planem

Źródło: Zbiory własne

Trzon układu komunikacyjnego obszaru stanowią istniejące ulice lokalne i dojazdowe: ul. Przyjmy-Przyjemskiego, ul. Kadecka oraz ul. Podgórna. Powyższe ulice obsługują istniejące zabudowania, jak również rozprowadzają i segregują ruch komunikacyjny w kierunku centrum miasta jak również na zewnątrz Rawicza. Wprowadzono układ wewnętrznej sieci komunikacyjnej, który docelowo stanowić ma trzon wewnętrznych powiązań komunikacyjnych w ramach projektowanego osiedla. Ocenia się, że realizacja dróg nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko, w szczególności ze względu na uwzględnienie istniejącego podziału nieruchomości, drogowych konturów klasyfikacyjnych, jak również ze względu na istniejące, monofunkcyjne użytkowanie rolnicze obszaru przeznaczonego pod rozwój zabudowy mieszkaniowej. Zarówno w obrębie jednostek, jak i terenów komunikacji dopuszczono wyodrębnienie terenów parkingowych.

Sporządzając projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę różne aspekty ochrony środowiska. Przygotowano zapisy ustaleń projektu planu w taki sposób, by w jak największym stopniu ograniczyć negatywne skutki oddziaływana proponowanych form użytkowania terenu na środowisko naturalne, a także na zdrowie i życie mieszkańców. Dodatkowymi zabezpieczeniami są przepisy dotyczące ochrony środowiska, a także rozporządzenie określające wymogi lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Poza obszarem objętym sporządzeniem planu miejscowego nie zidentyfikowano szczególnych emitorów zanieczyszczeń, w szczególności także emitorów hałasu (poza hałasem drogowym, który został omówiony w ramach przeprowadzonej analizy hałasu i stref uciążliwości). Plan nie przewiduje również przedsięwzięć mogących wpłynąć na istniejące warunki akustyczne w granicach opracowania oraz poza nimi.

Większość terenu objętego opracowaniem stanowią tereny rolne, które służą produkcji rolnej, niemniej jednak znaczna część gruntów stanowi użytki odrolnione, nieużytki lub tereny określane jako „różne” w konturach klasyfikacyjnych. Wyznaczone w planie tereny

planowanej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej stanowić mają rozwinięcie istniejącej zabudowy miasta Rawicz i wsi Sierakowo, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej. Niemniej jednak dla części z tych terenów konieczne będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze, co wynika z ich klas bonitacyjnych (klasy IIIb). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochrona gruntów rolnych polega na ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne, natomiast zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Niemniej jednak, w kontekście zrealizowanych analiz dotyczących ochrony środowiska i kwerendy literatury oraz opracowań analityczno-monitoringowych w ramach obszaru objętego mpzp, uznano za zasadne wnioskowanie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Wnioskowana powierzchnia będzie wynosić 2,1255 ha i obejmować będzie grunty rolne klasy IIIb. Rozwój zabudowań i układu komunikacyjnego na tych gruntach umożliwi stworzenie kompleksowego układu funkcjonalno-przestrzennego w dobie negatywnych skutków tendencji przestrzennych (np. suburbanizacja) czy tendencji w mobilności (podróże zmotoryzowanymi środkami transportu indywidualnego). Wnioskowane grunty rolne stanowią część obszaru rozwijającego się osiedla zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie Starego Miasta w Rawiczu. Lokalizacja tego typu form zabudowy umożliwi potencjalnym mieszkańcom wykonywanie podróży pieszych, redukując tym samym podróże samochodowe charakterystyczne dla mobilności mieszkańców przedmieść. Efektem tego mogą być także pozytywne skutki w wymiarze przyrodniczym, jak również nie stwierdzono występowania potencjalnych konfliktów przestrzennych, w związku z czym – zgodnie z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawicz – za zasadne uznano wnioskowanie o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze w celu reklasyfikacji użytków rolnych pod mieszkalnictwo.

Analiza ustaleń przyjętych w miejscowym planie pozwala stwierdzić, że projekt planu nie stwarza konfliktów pomiędzy istniejącymi uwarunkowaniami a projektowanymi funkcjami. W ustaleniach miejscowego planu przyjęto dla każdej jednostki, w ramach której dopuszczona jest zabudowa, współczynnik powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnik określający wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni wydzielonej działki. Dzięki przyjęciu w planie w/w wskaźników, powierzchnia terenów zabudowanych i nieprzepuszczalnych równoważona będzie przez tereny zielone.

Przyjęte wartości współczynników pozwalają stwierdzić, że projekt planu zapewnia zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Zaproponowane działania funkcjonalno-przestrzenne mają na celu zapobieganie negatywnym skutkom zmian klimatu. Zaplanowana jednostka dogęszcza zabudowę w ramach obszaru o rozwiniętej strukturze urbanistycznej, w której umożliwiono dostęp do zróżnicowanego pakietu funkcji w ramach jednostki oraz obszarów z nią sąsiadującymi. Umożliwienie rozwoju zabudowy w tym obszarze z jednej strony będzie niwelować indywidualne ruchy samochodowe, natomiast z drugiej strony, przyjęte współczynniki umożliwiają zachowanie należytych proporcji między terenami zabudowanymi a terenami zielonymi. Zgodnie ze Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu od roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) miejska polityka przestrzenna powinna m.in. uwzględniać w „planach zagospodarowania w miastach konieczności zwiększenia obszarów zieleni i wodnych, korytarzy wentylacyjnych oraz dopuszczalnego preferowanego sposobu ogrzewania budynków", jak również jako zalecenie wskazano „rozwój systemów monitoringu o możliwych skutkach zmian klimatycznych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej". Rozwiązania przyjęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego korespondują z powyższymi celami. Wprowadzany układ funkcjonalno-przestrzenny uwzględnia zalecenia tzw. *water and green sensitive urban design*, w których zwraca się szczególną uwagę na możliwości retencyjne terenu, strukturę zieleni w wymiarze globalnym i lokalnym, jak również zalecenia technologiczne dla zabudowy lokalizowanej na obszarze objętym planem.

W odniesieniu do infrastruktury technicznej należy stwierdzić co następuje:

a) <u>w zakresie zaopatrzenia w wodę:</u>

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

zaopatrzenie w wodę przyłączami wodociągowymi wpiętymi do rozdzielczej sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, jak również dopuszcza się budowę indywidualnych ujęć wody pobierających wody podziemne, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wody podziemne wykorzystuje się przede wszystkim do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, a zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci wodociągowej. Zgodnie z § 26 ust. 3 ww. rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej działka, o której mowa w ust. 1, może być

wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody.

Synteza:

Plan miejscowy jako akt prawa miejscowego musi być zgodny z zasadami techniki prawodawczej (Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej"). W związku z tym w planie miejscowym nie jest możliwe warunkowanie zapisów odnośnie zagospodarowania terenów, jak również warunkowania zapisów od decyzji innych organów. W związku z tym, w zakresie zaopatrzenia w wodę, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego odnosi się do konieczności zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi zaopatrzenia w wodę. Dopuszczenie lokalizacji ujęć warunkowane jest w przepisach odrębnych. Istnieje możliwość skutecznego podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich nieruchomości zlokalizowanych na obszarze objętym planem, w związku z czym do czasu realizacji sieci wodociągowej będą mogły funkcjonować indywidualne ujęcia wody, a po realizacji niezbędnej infrastruktury, zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi bezpośrednia konieczność podłączenia do sieci wszystkich nieruchomości, w związku z czym należy ocenić wprowadzenie powyższych zapisów planu miejscowego jako zasadne, a tym samym niezbędnych w celu odpowiedniej realizacji zagospodarowania w odniesieniu do przepisów powszechnie obowiązujących z zakresu zaopatrzenia w wodę.

b) <u>w zakresie kanalizacji sanitarnej:</u>

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz dopuszcza przydomowe oczyszczalnie ścieków pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub. w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi,

powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z § 26 ust. 3 rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m^3 na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m^3. to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego implementuje dwa dopuszczalne w przepisach odrębnych sposoby rozwoju kanalizacji sanitarnej, jednocześnie odnosząc się do przepisów odrębnych, które jednoznacznie określają zasady postępowania w przypadku odprowadzania ścieków systemem kanalizacyjnym oraz przydomowymi oczyszczalniami ścieków. Istnieje możliwość skutecznego podłączenia do sieci kanalizacyjnej wszystkich nieruchomości zlokalizowanych na obszarze objętym planem. W przypadku zaniechania realizacji sieci kanalizacyjnej lub też faktycznej oceny nieekonomiczności przedsięwzięcia na etapie realizacyjnym, dopuszczone są przydomowe oczyszczalnie ścieków, dla których ze względu na charakterystykę obszaru objętego planem i planowany sposób zagospodarowania, nie przewiduje się przekroczenia wartości 5 m^3 ścieków na dobę. Konieczność zapewnienia zgodności z przepisami odrębnymi wymaga zastosowanie rozwiązań chroniących glebę przed zanieczyszczeniem. Jednocześnie brak jest jednoznacznych przeciwskazań występowania przydomowych oczyszczalni ścieków, np. w postaci GZWP i stref ochronnych wód ujęć wód podziemnych, którym zagrażałoby dopuszczone w planie rozwiązanie. Należy zatem ocenić wprowadzenie powyższych zapisów planu miejscowego jako zasadne, a tym samym niezbędnych w celu odpowiedniej realizacji zagospodarowania w odniesieniu do przepisów powszechnie obowiązujących z zakresu kanalizacji sanitarnej, a w efekcie także oddziaływań na wodę.

c) <u>w zakresie kanalizacji deszczowej:</u>

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i nawierzchni utwardzonych w granicach poszczególnych nieruchomości powierzchniowo, z zastosowaniem studni chłonnych lub zbiorników retencyjno-odparowujących, do kanalizacji deszczowej lub do cieków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zgodnie z § 28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, na której sytuowane są budynki

powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Zgodnie z § 28 ust. 2 rozporządzenia w przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z § 8 pkt 1 ww. rozporządzenia budynki niskie to budynki do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. Ponadto zgodnie z § 17 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej: terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0.1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 151 na sekundę na 1 ha, obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesiny ogólnej oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, bez oczyszczania.

Synteza:

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nie ma przewidzianych terenów, o których mowa w § 17 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków oraz art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, w związku z czym nie nastąpi wprowadzanie wód do gleby bez oczyszczania. W planie miejscowym przewidziano realizację budynków niskich, gdzie uwzględniono potrzeby zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie. Jednak w przypadku możliwości zanieczyszczenia wód opadowych lub dużego udział powierzchni trwale uszczelnionych i trudnych warunków

gruntowo-wodnych, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewidział również konieczność odprowadzania wód do kanalizacji deszczowej, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Należy ponadto wskazać, że plan miejscowy, prócz zapisów z infrastruktury technicznej, określa wskaźniki i parametry zagospodarowania, gdzie ustanowiono udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% (dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, terenów infrastruktury technicznej – elektroenergetyka), nie mniejszy niż 40% w przypadku terenu infrastruktury technicznej – kanalizacja, a 70% dla terenów zieleni urządzonej, natomiast 0% dla terenu usług – obiektu kultu religijnego (teren o powierzchni 250 m^2, obejmujący nieruchomość niemal w 100% zabudowaną budynkiem usługowym). Tak wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej umożliwią wchłanianie wód, zgodnie z intencją ustawodawcy dotyczącą zagospodarowania wód w miejscu ich opadu. Należy zatem ocenić wprowadzenie powyższych zapisów planu miejscowego jako zasadne, a tym samym niezbędne w celu odpowiedniej realizacji zagospodarowania w odniesieniu do przepisów powszechnie obowiązujących z zakresu kanalizacji deszczowej.

d) <u>w zakresie melioracji:</u>

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

dopuszczenie realizacji nowych rowów melioracyjnych oraz poszerzanie, zmianę przebiegu lub skanalizowanie odcinków istniejących rowów, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Pakiet ustaleń dotyczących budownictwa wodnego i melioracji wodnych został określony w Dziale V ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, gdzie w art. 186 wskazano, że budownictwo wodne polega na projektowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń wodnych oraz (art. 187) przy projektowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń wodnych należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju, koniecznością osiągnięcia dobrego stanu wód i charakterystycznych dla nich biocenoz, koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art.57, art. 59 oraz w art. 61, oraz potrzebą zachowania istniejącej rzeźby terenu oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i ekosystemach lądowych zależnych od wód. Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy (art. 195), jednak ustawodawca wskazuje też, że wykonywanie urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli gruntów (art. 199), również w odniesieniu do urządzeń melioracji niebędących własnością Skarbu Państwa. Ponadto należy również wskazać, że jeżeli ww. ustawa nie stanowi inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na: usługi wodne; szczególne korzystanie z wód;

długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej; rekultywację wód powierzchniowych lub wód podziemnych; wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów; wykonanie urządzeń wodnych; regulację wód, zabudowę potoków górskich oraz kształtowanie nowych koryt cieków naturalnych; zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wód; prowadzenie przez wody powierzchniowe płynące oraz przez wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, przewodów w rurociągach osłonowych lub przepustów; prowadzenie przez śródlądowe drogi wodne oraz przez wały przeciwpowodziowe napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych; lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nowych obiektów budowlanych; gromadzenie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie na tych obszarach odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 77 ust. 3. A zgłoszenia wodnoprawnego wymaga (…) przebudowa rowu polegająca na wykonaniu przepustu lub innego przekroju zamkniętego na długości nie większej niż 10 m.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego implementuje i respektuje przebieg istniejących urządzeń melioracji wodnych, minimalizują w ten sposób potrzebę prac modernizacyjnych urządzeń melioracji wodnych. Niemniej jednak potrzeba taka nastąpi w związku z realizacją dróg. Utrzymanie istniejącej sieci melioracyjnej oraz zabezpieczenie terenów do gromadzenia wód opadowych (1-3WSz) zabezpiecza przez skutkami wystąpienia lokalnych podtopień. Należy również wskazać, że szereg działań związanych z melioracją wodną wymaga otrzymania pozwolenia wodno-prawnego lub realizuje się na podstawie zgłoszenia wodno-prawnego, które w wyniku weryfikacji zgodności z zasadami kształtowania melioracji może być pozytywne lub nie, co uwzględniają powołane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasady określone w przepisach odrębnych. Układ funkcjonalno-przestrzenny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia najwyższą potrzebę skuteczności i wydajności systemu melioracyjnego w zakresie odprowadzania nadmiaru wody m.in. w przypadkach wystąpienia nawalnych deszczy, skutkujących możliwością wystąpienia lokalnych podtopień oraz powodzi miejskich. Działanie te ma charakter systemowy i uwzględnia szereg uwarunkowań ekofizjograficznych. Należy zatem ocenić wprowadzenie powyższych zapisów planu miejscowego jako zasadne, a tym samym niezbędne w celu odpowiedniej realizacji

zagospodarowania w odniesieniu do przepisów powszechnie obowiązujących z zakresu melioracji.

e) w zakresie odnawialnych źródeł energii:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz na terenach przeznaczonych pod zabudowę pozarolniczą dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz pod warunkiem, że ich lokalizacja nie pozostaje w sprzeczności z innymi ustaleniami planu oraz jest zgodna z wymogami przepisów odrębnych; jak również: w nowoprojektowanych instalacjach do wytwarzania energii do celów grzewczych należy stosować paliwa spełniające wymogi przepisów odrębnych lub odnawialne źródła energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zakres normatywny odnawialnych źródeł energii w szczególności reguluje Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, jak również uchwała Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wskazuje zakaz sytuowania elektrowni wiatrowych, przy czym jednocześnie dopuszcza lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW. W świetle ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii i zapisów planu miejscowego są to mikroinstalacje fotowoltaiczne, czyli instalacje odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW. Dopuszczenie tego typu inwestycji w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nie spowodują negatywnego odziaływania na środowisko, a wręcz przeciwnie będą miały wpływ pozytywny i przyczynią się do obniżenia zanieczyszczeń z tradycyjnych kotłowni do powietrza, nie emitują promieniowania elektromagnetycznego, które mogłoby stanowić zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, nie generują również hałasu i nie zmniejszają powierzchni biologicznie czynnej (zazwyczaj są montowane na dachach, a nawet gdy stoją na gruncie to posiadają

konstrukcję ażurową). W związku z obecnym, monofunkcyjnym użytkowaniem terenu należy stwierdzić, że wprowadzenie powyższych zapisów planu miejscowego jako zasadne, a tym samym niezbędne w celu odpowiedniej realizacji zagospodarowania w odniesieniu do rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenach zurbanizowanych i planowanych jako zurbanizowane.

f) w zakresie elektroenergetyki:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

zaopatrzenie w energię elektryczną należy zapewnić z rozdzielczej sieci elektroenergetycznej na warunkach określonych w przepisach odrębnych, dopuszcza się lokalizację stacji transformatorowych na terenach o innym przeznaczeniu, pod warunkiem, że ich lokalizacja nie pozostaje w sprzeczności z innymi ustaleniami planu oraz jest zgodna z wymogami przepisów odrębnych, na terenach przeznaczonych pod zabudowę pozarolniczą dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z zastrzeżeniem pkt 4 oraz pod warunkiem, że ich lokalizacja nie pozostaje w sprzeczności z innymi ustaleniami planu oraz jest zgodna z wymogami przepisów odrębnych.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zakres normatywny elektroenergetyki reguluje w szczególności ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego reguluje kwestie rozwoju sieci elektroenergetycznej z uwzględnieniem wymagań przepisów odrębnych, w związku z czym istnieje możliwość realizacji dystrybucyjnych urządzeń infrastruktury technicznej, a zapisy planu miejscowego w tym zakresie należy uznać za zasadne.

g) w zakresie gazownictwa:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

zaopatrzenie w gaz należy zapewnić z rozbudowanej rozdzielczej sieci gazowej, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, w przypadku braku możliwości podłączenia do lokalnej sieci gazowej dopuszcza się zasilanie z indywidualnych zbiorników zaopatrzenia w gaz płynny i związanych z nimi instalacji zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zakres normatywny gazownictwa reguluje w szczególności Ustawa Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r., Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie

szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi, Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego, Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r., Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 września 2007 r. w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego, Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego reguluje kwestie rozwoju sieci gazowniczej z uwzględnieniem wymagań przepisów odrębnych, w związku z czym istnieje możliwość realizacji dystrybucyjnych urządzeń infrastruktury technicznej, a zapisy planu miejscowego w tym zakresie należy uznać za zasadne.

h) w zakresie telekomunikacji:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

dostęp do sieci telekomunikacyjnej zapewnić kablową lub bezprzewodową siecią telekomunikacyjną.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zakres normatywny telekomunikacji reguluje w szczególności Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne oraz Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego reguluje kwestie rozwoju sieci telekomunikacyjnej z uwzględnieniem wymagań przepisów odrębnych, w związku z czym istnieje możliwość realizacji dystrybucyjnych urządzeń infrastruktury technicznej, a zapisy planu miejscowego w tym zakresie należy uznać za zasadne.

i) w zakresie gospodarowania odpadami:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

gospodarowanie odpadami należy prowadzić zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zakres normatywny gospodarowania odpadami reguluje w szczególności Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego reguluje kwestie rozwoju gospodarki odpadami z uwzględnieniem wymagań przepisów odrębnych. Zapisy planu miejscowego w tym zakresie należy uznać za zasadne.

j) w zakresie parkowania:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala:

realizację miejsc do parkowania dopuszcza się jako miejsca w garażach nadziemnych i podziemnych oraz miejsca wyznaczone na terenie działki, lokalizację miejsc do parkowania w pasie dróg publicznych dopuszcza się w układzie równoległym, prostopadłym i ukośnym; należy zapewnić miejsca postojowe dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową stosownie do przepisów odrębnych

Przepisy powszechnie obowiązujące:

Zakres normatywny parkowania jest regulowanych w szczególności przez: Ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Synteza:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza realizację kubaturowych garaży naziemnych, garaży podziemnych, jak i miejsc wyznaczonych na terenie działki w układzie równoległym, prostopadłym i ukośnym, wraz z wymogiem uwzględnienia miejsc do parkowania dla osób niepełnosprawnych. W zakresie oceny oddziaływania na środowisko istotne są garaże podziemne. Dopuszczona w planie miejscowym realizacja garaży podziemnych jako parkingów strategicznych jest niemożliwa ze względu na uwzględnienie parkowania jako przeznaczenia uzupełniającego dla przeznaczenia podstawowego, a jeśli nastąpi będą to garaże indywidualne związane z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Tego typu realizacje nie będą miały negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne. Związane jest to ze standardową wysokością posadowienia tego typu garaży podziemnych, jak również faktu, że parkingi podziemne mają lokalny charakter i zajmują tę samą powierzchnię zabudowy co budynek jednorodzinny (lub jego mniejszą część), co umożliwia zachowanie zwiększonego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, co pozytywnie oddziałuje na intencję ustawodawcy przy realizacji budynków niskich, gdzie należy zagospodarowywać wody w miejscu ich opadu. Dopuszczone różne formy realizacji parkowania umożliwiają inwestorom realizację szerszego spektrum rozwiązań przestrzennych z jednoczesnym poszanowaniem walorów środowiska przyrodniczego.

8.1. Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami ustalonymi w ekofizjografii i przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym gminy Rawicz, biorąc pod uwagę uwarunkowania geologiczne, wodne i klimatyczne, można stwierdzić, iż omawiany obszar nie jest predysponowany do pełnienia funkcji przyrodniczych. Teren objęty analizą znajduje się w północnej części miasta i częściowo w południowym fragmencie sołectwa Sierakowo, w otoczeniu terenów zabudowanych i jest częściowo zainwestowany.

Analiza ustaleń przyjętych w miejscowym planie pozwala stwierdzić, że projekt planu respektuje założenia określone w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Rawicz i nie stwarza konfliktów pomiędzy istniejącymi uwarunkowaniami, a projektowanymi funkcjami.

8.2. Zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania

W ustaleniach miejscowego planu przyjęto dla każdej jednostki, w ramach której dopuszczona jest zabudowa, współczynnik powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnik określający wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni wydzielonej działki. Projekt przewiduje ekstensywną zabudowę terenu przyjmując obowiązek zapewnienia wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni terenu wydzielonych działek nie mniejszego niż:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) - 30%,
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (MN/U) – 30%,
- dla terenów zabudowy usługowej – obiekty kultu religijnego (Uk) – 0%,
- dla terenów infrastruktury technicznej – elektroenergetyka (E) - 30%,
- dla terenów infrastruktury technicznej – kanalizacja (K) – 40%.

Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej fluktuuje między 30% a 50% (a dla Uk – 90%, w związku z istniejącym stanem zagospodarowania działki pod obiektem) dla powyższych terenów jednostek elementarnych.

Dzięki przyjęciu w planie ww. wskaźników, powierzchnia terenów zabudowanych i nieprzepuszczalnych równoważona będzie przez tereny zielone. Przyjęte wartości współczynników pozwalają stwierdzić, że projekt planu zapewnia zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

W zakresie hałasu ustalono, że:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, gdzie

obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenu poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych,

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (MN/U) stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone na cele mieszkaniowo-usługowe, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenu poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych
- teren zabudowy usługowej – obiekty kultu religijnego (Uk) w przypadku lokalizacji podlegających ochronie akustycznej terenów, obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenów poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych;
- tereny zieleni urządzonej (ZP) stanową podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenu poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu

Podstawą dla formułowania ustaleń przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego była zapisana w ustawie zasadniczej zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa, a także województwa wielkopolskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego.

Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej, a co za tym idzie przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego powinien zawierać odpowiednie dla skali swego opracowania cele z zakresu ochrony środowiska. W zakresie działań Unii Europejskiej na rzecz ochrony środowiska szczególnie istotny jest Siódmy ogólny unijny program działań w zakresie środowiska naturalnego do 2020 r. – Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety. *„Program obejmuje dziewięć celów priorytetowych oraz następujące działania, które UE musi podjąć w celu ich zrealizowania do 2020 r.:*

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,

2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,

3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,

4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,

5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,

6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,

7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,

8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,

9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem."

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju" oraz „Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska". Jednym z ogólnych dokumentów kształtujących rozwój państwa, również w odniesieniu do polityki ochrony środowiska, jest Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 – Trzecia fala nowoczesności. Dokument wśród szeroko zakrojonych celów rozwojowych państwa, akcentuje jeden cel odnoszący się bezpośrednio do przedmiotu ustaleń niniejszego planu miejscowego, tzn. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska. *„Ważnym z punktu widzenia bezpieczeństwa Polski, ale także udziału w światowych procesach, jest obszar bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrony środowiska. Polska ma ogromne potrzeby energetyczne. Należy je zabezpieczyć w perspektywie nie tylko długookresowej – do 2030 r., ale także w średniookresowej do 2020 – 2022 roku. Wskazane są działania i kierunki interwencji dotyczące inwestycji energetycznych np. w gazoport, elektrownie wykorzystujące energię jądrową, ale także poprawa jakości sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Ważnym z punktu widzenia uczestnictwa w UE jest modyfikacja i coraz szersze wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (tak, aby ich udział w gospodarce stawał się coraz większy), ograniczenie wykorzystania węgla oraz dbałość o stan środowiska w Polsce. Te działania wiążą się także z potrzebą zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa w przypadku nagłych zjawisk przyrodniczych czy zmian*

klimatycznych. Istotne jest również, by do 2030 r. Polska umiejętnie wykorzystywała zasoby naturalne np. węgiel, gaz łupkowy, czy miedź. Mając jedne z największych na świecie złóż kopalin Polska ma szansę budować w oparciu o nie swoje przewagi konkurencyjne." W wyznaczonych kierunkach interwencji dotyczących zwiększenia poziomu ochrony środowiska istotne są m.in. ochrona czystości wód, ochrona i monitoring bioróżnorodności, planowanie działań adaptacyjnych do zmian klimatu, planowanie zintegrowane wobec dotychczasowej polityki sektorowej, mała retencja i ochrona przeciwpowodziowa.

W odniesieniu do planu miejscowego szczególnie istotne będą zagadnienia małej retencji. W projekcie zaproponowano układ funkcjonalno-przestrzenny jak i określono wskaźniki i parametry urbanistyczne, dzięki których możliwe do realizacji będą działania uwzględniające potrzeby retencjonowania wód, a w szczególności ich zatrzymywania najdłużej na terenie ich opadu. W związku z docelowym, ścisłym układem zurbanizowanym, na terenie planu miejscowego nie wyznaczono możliwości realizacji elektrowni wiatrowych, przy czym warto podkreślić, że na obszarze objętym planem miejscowym możliwe będą do realizacji mikroinstalacje. W projekcie uwzględniono tereny zieleni, które dotychczas charakteryzowały się największą bioróżnorodnością, a całość tych działań sprzyjać ma adaptacji do negatywnych trendów urbanizacyjnych powodujących zmiany klimatu.

W projekcie planu miejscowego zostały uwzględnione priorytetowe cele ochrony środowiska istotne dla obszarów objętych opracowaniem, na szczeblu samorządowym (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego, Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

Wśród priorytetowych celów ochrony środowiska można zidentyfikować w szczególności:

- Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych: zintegrowana ochrona zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz nadmiernym lub nieuzasadnionym zużyciem. Przywracanie czystości wód jest najwyższym priorytetem w sektorze ochrony środowiska. Stan czystości wód w Polsce jest daleki od zadowalającego, głównie ze względu na obecność związków azotu i fosforu oraz zanieczyszczenia bakteriologiczne.
- Ochrona zasobów leśnych: zapewnienie trwałości ekosystemów leśnych, Powinno się prowadzić prace w kierunku racjonalnego użytkowania zasobów leśnych poprzez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego. Oznacza to rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Należy dążyć także do zwiększania lesistości, do równowagi między

turystycznym wykorzystaniem obszarów cennych przyrodniczo a koniecznością ich ochrony.

- Ochrona gleb: ochrona gleb przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i poprzemysłowych. Kierunkiem działań powinna być m.in. ochrona zwartych kompleksów terenów rolnych o wysokich wartościach bonitacyjnych przeznaczonych do produkcji rolnej, realizacja prac na rzecz rekultywacji terenów zdegradowanych, zagospodarowanie gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom i klasie bonitacyjnej.
- Ochrona przyrody i bioróżnorodności: ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody. Podstawowym celem jest zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji, wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną (m.in. utrzymanie walorów i funkcji obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, ochrona dolin rzecznych a także potoków i mniejszych cieków wodnych jako korytarzy migracyjnych zwierząt, utrzymanie przedmiotów ochrony w obszarach poszczególnych form ochrony – gatunków, siedlisk, wartości krajobrazowych i kulturowych). Konieczne jest egzekwowanie wymogów ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz rygorystyczne przestrzeganie zasad ochrony środowiska. Ważna jest także kontynuacja tworzenia krajowej sieci obszarów chronionych uwzględniająca utworzenie nowych użytków, parków krajobrazowych oraz powstanie form i obiektów ochrony przyrody.
- Gospodarka odpadami: uporządkowanie gospodarki odpadami. Niezbędne jest poprawienie racjonalizacji gospodarki odpadami, przede wszystkim stworzenia skutecznego mechanizmu dla segregacji i odzysku odpadów oraz dla zbierania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.
- Ochrona powietrza atmosferycznego: spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji do powietrza (emisji komunikacyjnej oraz niskiej emisji).
- Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym: likwidacja zagrożeń środowiska z tytułu hałasu, wibracji i promieniowania elektromagnetycznego. Działania z zakresu ochrony przed hałasem powinny być skierowane na dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe. Cel działań związany z emitowaniem pól elektromagnetycznych jest podobny i polega na podjęciu działań związanych

z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

- Dziedzictwo kulturowe: dziedzictwo kulturowe powinno stanowić trwały elementem krajobrazu i musi podlegać odpowiedniej ochronie.

Poniższa tabela zawiera opis sposobu w jaki powyższe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz.*

L.P.	Cele ochrony środowiska	Sposób, w jaki cele ochrony środowiska i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu
1.	Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	W planie wprowadzono zapisy: • przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; • ustalono, że odprowadzenie ścieków odbywać się będzie za pomocą systemu kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi; • odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i nawierzchni utwardzonych w granicach poszczególnych nieruchomości powierzchniowo, z zastosowaniem studni chłonnych lub zbiorników retencyjno-odparowujących zlokalizowanych na terenie własnym inwestora lub do kanalizacji deszczowej;
2.	Ochrona zasobów leśnych	Ze względu na brak terenów leśnych na obszarze opracowania nie przewidziano zapisów regulujących ochronę tego zasobu środowiska;
3.	Ochrona gleb: ochrona gleb przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i poprzemysłowych	• ochronie gleb służyć ma również wprowadzenie odpowiednich kategorii przeznaczenia terenu z uwzględnieniem uwarunkowań ochrony gleb, jak również właściwych wskaźników urbanistycznych tworzących odpowiednie proporcje w terenach zabudowanych i niezabudowanych;
4.	Ochrona przyrody i bioróżnorodności: ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody	• dla terenów przewidzianych pod zabudowę wprowadzono maksymalny wskaźnik wielkości powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlane; • wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działek budowlanych;
5.	Gospodarka odpadami: uporządkowanie gospodarki odpadami	• w planie ustalono, że gospodarowanie odpadami należy prowadzić zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
6.	Ochrona powietrza atmosferycznego: spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji do powietrza	W planie wprowadzono zapisy: • przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; • na terenach jednostek, Uk, E, K zakazuje się przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego; • na terenach jednostek MN, MN/U, ZP zakazuje się

		przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego; • ustalenie planu mówi, że zaopatrzenie w ciepło należy zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, • ustalenie planu mówi, że w nowoprojektowanych instalacjach do wytwarzania energii do celów grzewczych należy stosować paliwa spełniające wymogi przepisów odrębnych lub odnawialne źródła energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW;
7.	Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym: likwidacja zagrożeń środowiska z tytułu hałasu, wibracji i promieniowania elektromagnetycznego	W planie wprowadzono zapisy: • przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi;
8.	Dziedzictwo kulturowe	• ustalono ochronę obiektów figurujących w ewidencji zabytków oraz określono zasady ochrony tych obiektów;

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Obszar objęty prognozą jest zróżnicowany pod względem przekształceń środowiska. Skutki dla środowiska wynikające z planowanego zagospodarowania terenu będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Wynikać to będzie z szeregu czynników, najczęściej o podłożu antropogenicznym. Niemniej jednak proponowane w planie ustalenia nie spowodują istotnego pogorszenia stanu środowiska. Wśród istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji planu miejscowego wymienić należy: powstanie zanieczyszczeń na skutek planowanego zainwestowania terenu w związku z prowadzoną gospodarką ściekową i cieplną, odpadami oraz uciążliwości akustyczne na terenach sąsiadujących z ciągami istniejącej i projektowanej komunikacji kołowej. Powstanie dużej ilości ścieków, odpadów i zanieczyszczeń nie stanowi większego zagrożenia, ponieważ plan zawiera zapisy gwarantujące ograniczenie niekorzystnego oddziaływania na środowisko w zgodzie z obowiązującymi przepisami. Zapisy planu regulują gospodarkę ściekową w zakresie odprowadzania ścieków poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, bądź stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych. Istniejąca sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej daje podstawę i możliwości do dalszego rozwoju i zapewnienie obsługi terenom inwestycyjnym na obszarze opracowania planu. Zaniechanie dalszego rozwoju omawianej sieci może prowadzić do zanieczyszczenia gruntu i wód. System

kanalizacji sanitarnej i deszczowej będzie ograniczać możliwość zanieczyszczenia gruntu i wód.

Powietrze na terenie objętym planem miejscowym nie wykazuje trwałego przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. Źródłem całorocznej emisji zanieczyszczeń będzie ruch komunikacyjny, który wzrośnie wraz z realizacją nowej zabudowy oraz dojazdami lokalnej społeczności do miejsca zamieszkania i pracy. Zanieczyszczenie powietrza generowane będzie również przez nową zabudowę w związku z indywidualnymi systemami ogrzewania. Niemniej jednak wprowadzone zapisy dotyczące ponadnormatywnych obciążeń środowiska, uciążliwości w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, pola elektromagnetycznego nie spowodują większych zmian w środowisku.

Realizacja dopuszczonej w planie zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczą do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Zainwestowane tereny są skanalizowane, bądź przeznaczone są do skanalizowania, dzięki czemu ograniczona jest możliwość zanieczyszczenia gruntu i wód.

Równinna rzeźba większości terenu ograniczy prace niwelacyjne podczas realizacji zabudowy, przez co na większości obszaru nie należy oczekiwać znacznych zmian w ukształtowaniu terenu. Obszary o dużych zróżnicowaniach wysokości przeznaczone zostały na tereny zieleni.

Rozbudowywany obszar zabudowań wiąże się ze zmianą funkcji intensywnego rolnictwa na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą. Obecnie obszar ten wykorzystywany jest w dominującej części rolniczo. Planowana zmiana przeznaczenia może wpłynąć zarówno pozytywnie jak i negatywnie. Ocenia się, że wprowadzenie funkcji MN i MN/U ograniczy przedostawanie się do środowiska negatywnych substancji wykorzystywanych w rolnictwie, w związku z czym ograniczenie stosowania substancji szkodliwych uniemożliwi jego ekspansję i przedostawanie się do wód podziemnych. Przyjęte w planie ograniczenia dotyczące kształtowania zabudowy oraz parametry powierzchni biologicznie czynnej uniemożliwi całkowitą degradację terenów zielonych.

10.1. Możliwe oddziaływania na elementy środowiska

10.1.1. Oddziaływania bezpośrednie:

- produkcja ścieków komunalnych i bytowych na obszarach przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową i usługową,

- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło,
- wzrost powierzchni terenów zabudowanych i utwardzonych;

10.1.2. Oddziaływania pośrednie:

- wzrost ilości spływów powierzchniowych z powierzchni terenów nowo zabudowanych i nowo utwardzonych;
- emisja z silników spalinowych używanych w samochodach i innych urządzeniach używanych przez mieszkańców i użytkowników planowanej zabudowy,

10.1.3. Oddziaływania wtórne:

- zanieczyszczenie powierzchni ziemi spowodowane opadami deszczu zanieczyszczonego pyłami i gazami pochodzenia komunalnego i komunikacyjnego;

10.1.4. Oddziaływania skumulowane: brak;

10.1.5. Oddziaływania krótkoterminowe:

- prace budowlane związane z realizacją infrastruktury i budynków;

10.1.6 Oddziaływania średnioterminowe: brak;

10.1.7. Oddziaływania stałe:

- proporcjonalny do skali realizacji nowych obiektów mieszkalnych i usługowych wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego;
- trwałe przekształcenie powierzchni terenu pod zabudowę i utwardzenia na niewielkich obszar obecnie aktywnych biologicznie;
- promieniowanie elektromagnetyczne z istniejącej stacji transformatorowej;

10.1.8. Oddziaływania chwilowe:

- uciążliwości powodowane przez prace budowlane w trakcie realizacji zabudowy;

10.1.9. Oddziaływania pozytywne:

- regulacje w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej;
- regulacje maksymalnej wielkość powierzchni zabudowy;
- wprowadzenie zakazu przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- wprowadzenie ustaleń związanych z ochroną konserwatorską;

10.1.10. Oddziaływania negatywne:

- częściowe ograniczenie retencji na skutek realizacji terenów utwardzonych i zabudowy;
- wzrost produkcji ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych na obszarach przewidzianych pod zabudowę;

- nieznaczny wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło;
- nieznaczny wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych związanych z wzrostem ruchu komunikacyjnego;

10.2. Analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska:

- **Różnorodność biologiczną** – na terenie planu nie występują obszary o wysokiej różnorodności biologicznej, w projekcie zachowano istniejące zadrzewienia wprowadzając przeznaczenie parków oraz zachowano tereny wód, umożliwiając tym samym wegetację fauny i flory. Zróżnicowanie biologiczne biotycznych komponentów środowiska uzależnione jest od warunków siedliskowych panujących na analizowanym obszarze. W chwili obecnej, z uwagi na rolniczy charakter obszaru poddawany antropopresji (np. przyłącza techniczne) obejmują centralną część obszaru opracowania, a ich zróżnicowanie w zakresie gatunków zwierząt i roślin oraz zbiorowisk roślinnych i siedlisk zwierzęcych jest niskie – ze względu na mieszkaniowo-usługowe otoczenie, które nie sprzyja różnorodności biologicznej. Zatem, mimo podjęcia nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, zróżnicowanie gatunków i siedlisk będzie porównywalne do stanu obecnego. W związku z tym można stwierdzić, że wpływ realizacji funkcji planistycznych i sposobu zagospodarowania terenów oraz stopnia intensywności ich zabudowy na różnorodność biologiczną obszarów planistycznych i ich bezpośredniego otoczenia, w skali całej gminy, będzie nieistotny.
- **Ludzi** – brak oddziaływania. Warunki i jakość życia mieszkańców na obszarze opracowania oraz w jego sąsiedztwie nie ulegną znaczącej zmianie. Aspekt oddziaływania inwestycji, planowanej w obszarach objętych planem, na zdrowie i życie ludzi należy rozpatrywać pod względem ewentualnego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza, hałasu, pól elektromagnetycznych oraz krajobrazu wizualnego. Poszczególne obiekty zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz nieuciążliwych usług zostaną zlokalizowane w bezpośrednim i pośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy o charakterze mieszkaniowym i gospodarskim. Zabudowa o planowanym charakterze, jeśli będzie zrealizowana zgodnie z uwarunkowaniami określonymi w ustaleniach planu nie będzie stanowiła żadnego zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców. Jedynie podczas wykonywania prac budowlanych, w pobliżu poszczególnych pracujących maszyn i urządzeń oraz środków ciężkiego transportu mogą wystąpić uciążliwości związane z emisją pyłów i spalin oraz hałasu. Oddziaływanie to jednak będzie miało charakter czasowy. W podobny sposób należy prognozować oddziaływanie na zdrowie i życie człowieka, planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z nieuciążliwymi

usługami. Wprawdzie pola elektromagnetyczne są obecne stale i wszędzie, ale stanowią czynnik o bardzo słabej aktywności biologicznej, który nie ma możliwości w znaczący sposób zmienić funkcjonowania układów fizjologicznych, a tym bardziej wywołać w nim trwałych zmian chorobowych. Pola elektromagnetyczne na analizowanych obszarach związane będą z ewentualnymi stacjami transformatorowymi, zasilającymi kablami elektroenergetycznymi oraz stacjami bazowymi telefonii komórkowej. Oba te źródła będą nieistotne dla zdrowia i życia mieszkańców. Wokół stacji transformatorowych występuje niedostępna dla zabudowy strefa ochronna wydzielona liniami zabudowy a doprowadzanie zasilania elektroenergetycznego nastąpi kablami doziemnymi. Lokalizacja wież i anten telefonii komórkowych podlega specjalnym procedurom wynikającym z przepisów szczególnych zapewniających pełne bezpieczeństwo mieszkańców.

- **Zwierzęta i rośliny** – brak znacznego oddziaływania. Prowadzenie działalności rolniczej na terenach rolnych nie ograniczy znacznie środowiska życia występującym tam nielicznie pod względem gatunkowym roślinom i zwierzętom. Zmiana funkcji użytkowania wprowadza odpowiednie proporcje terenów zielonych do zabudowanych, umożliwiając wegetację zwierząt i roślin. Z dostępnych materiałów wynika, że obszar objęty planem nie zawiera cennych siedlisk i stanowisk przyrodniczych, które wymagają ochrony. Oznacza to, że funkcje istniejące i planowane, związane z zabudową mieszkaniową, usługową oraz infrastrukturalną, zlokalizowane zgodnie z rysunkiem planu, nie kolidują ze stanowiskami. Zatem nie będą jako takie oddziaływały na nie. W związku z tym realizacja ustaleń planu nie będzie miała większego negatywnego wpływu.
- **Wodę** – brak znacznego oddziaływania. Zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej wpłynie na wzrost ilości odprowadzanej do kanalizacji wody. Niewielka skala przekształceń nie powinna wpłynąć na zmianę lokalnych warunków wodnych. Zachowanie istniejących zbiorników wodnych. W ustaleniach planu zawarto zapisy dotyczące ochrony wód oraz rozwoju systemów infrastruktury technicznej. Obecne przepisy prawa zaimplementowane do projektu planu miejscowego uwzględniają zapotrzebowanie ochrony wód w kontekście systemów wodociągowych i oczyszczania ścieków, jak również urządzeń melioracyjnych. W odniesieniu do planowanego sposobu zaopatrzenia w wodę, sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, maksymalnej powierzchni zabudowy, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jak również uwzględniając powierzchnię terenów objętych projektem planu w kontekście ustalonych minimalnych powierzchni działek przeznaczonych pod zabudowę, a także aktualnego sposobu zagospodarowania tych terenów i obecnego stopnia zainwestowania i średniego miesięcznego zużycia wody przypadających na osobę w

wysokości 3000 litrów (3 m^3) przyjmuje się, że zużycie przy planowanych ok. 230 gospodarstwach domowych ze średnią liczbą 3 mieszkańców w domu wynosi łącznie ok. 2070000 litrów na całym obszarze objętym planem na miesiąc (tj. 207 m^3) zużycia wody dając łączny koszt ok. 2070 zł miesięcznie. Podobne wyliczenia związane są również ze ściekami bytowymi. Ponadto, uwzględniając specyfikę obszaru objętego planem spływ powierzchniowy będzie dążyć do zagospodarowywania wody na terenie działek, ze względu na planowany udział powierzchni biologicznie czynnej, umożliwi to również zagospodarowanie wód roztopowych Przy założeniu opadów w skali roku w wysokości 566 mm, ilość ta będzie znacząca w skali ok. 230 nieruchomości przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową. Należy zatem stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie będzie miała większego negatywnego wpływu na środowisko.

- **Powietrze** – wymóg wyposażenia realizowanych obiektów w wysokosprawne systemy grzewcze pracujące w oparciu o paliwa ekologiczne skutkował będzie brakiem znaczącego wpływu na stan zanieczyszczeń powietrza, co wynika bezpośrednio z przepisów odrębnych. Nowe inwestycje i nowi użytkownicy spowodują jednak wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wg dostępnych materiałów, powietrze atmosferyczne w rejonie opracowania, nie wykazuje ponadnomatywnych stężeń substancji zanieczyszczających, jednak pył PM10 i Benzo(a)piren w pyle PM10 dla strefy wielkopolskiej posiadają pewne wartości przekroczeń wynikające ze sposobu moblilności ludności i metod grzewczych. Największymi antropogenicznymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy są: emisja niska z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i małe zakłady produkcyjno - usługowe), emisja komunikacyjna (głównie transport drogowy). Plan zakłada szereg działań, które prowadzą do ograniczenia migracji spalin samochodowych i jednocześnie hałasu. Jedynie podczas budowy, przebudowy i rozbudowy poszczególnych obiektów kubaturowych czy elementów infrastruktury technicznej, należy liczyć się z podwyższonym poziomem emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza. Wzmożona emisja związana będzie z wykonywaniem prac budowlano - montażowych z użyciem ciężkiego sprzętu oraz ze zwiększonym ruchem pojazdów dostawczych dowożących niezbędne urządzenia i materiały. Biorą pod uwagę charakter i zakres spodziewanych prac można stwierdzić, że oddziaływanie na powietrza atmosferyczne podczas realizacji ustaleń planu będzie krótkotrwałe i mało znaczące. Obok niewielkiego zapylenia (o lokalnym zasięgu) wystąpi jedynie podwyższona emisja spalin podczas pracy sprzętu budowlanego. Uzasadnione jest zatem pominięcie specjalnych rozwiązań w tym zakresie. Podczas normalnego użytkowania obiektów o funkcjach mieszkaniowych

i nieuciążliwych usług, zgodnie z ustaleniami planu, nie przewiduje się ich negatywnego wpływu na stan środowiska.

- **Powierzchnię ziemi** – na terenach niezainwestowanych powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniom i częściowemu utwardzeniu (realizacja zabudowy, obiektów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej). W analizowanym planie występują zróżnicowane kategorie przeznaczenia terenu. Tereny zabudowane i zainwestowane składają się z obszarów zabudowy kubaturowej (zabudowa mieszkaniowa, usługowa i infrastruktura techniczna – budynki obsługi systemu kanalizacji), zabudowy infrastrukturalnej (w tym komunikacyjnej) instalacji i obiektów technicznych. Do czasu realizacji ustaleń projektu będącego przedmiotem niniejszej prognozy, dopuszcza się dotychczasowy sposób użytkowania i zagospodarowania terenów na całym obszarze planistycznym. Ustalenia planu przewidują zachowanie terenów wyłączonych z zabudowy, biologicznie czynnych leżących poza miejscami konkretnych lokalizacji obiektów kubaturowych i infrastruktury – zieleń urządzona czy tereny śródlądowych wód powierzchniowych – zbiorników wodnych. W strukturze funkcjonalno–przestrzennej przyjętej w planie występują tereny eksploatacji powierzchniowej. Pozostałe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej nie generują żadnych szczególnych przekształceń powierzchni terenu. Obszary nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz trasy lokalizacji układów komunikacyjnych związane są z koniecznością wprowadzenia pewnych drobnych zmian w ukształtowaniu i wykorzystaniu terenów. Jednak charakter tych zmian będzie w ostatecznym kształcie (poza okresem budowy) nieznaczny. W trakcie budowy, przy założeniu, że wszystkie maszyny i urządzenia stosowane podczas budowy i eksploatacji obiektów będą szczelne i zabezpieczone przed wyciekiem paliw, olejów i smarów, a ścieki opadowe i odpady będą gromadzone zgodnie z zasadami ochrony środowiska można uznać, że realizacja nowej zabudowy terenu, nie będzie ujemnie oddziaływać na powierzchnię ziemi.
- **Krajobraz** - brak znacznego oddziaływania. Projektowane zainwestowanie poprzez ustalenie gabarytów zabudowy będzie korespondowało z sylwetą tej części miasta oraz obrębu wiejskiego Sierakowo. Krajobraz obszaru objętego planem jest pochodzenia antropogenicznego. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa. W przestrzeni nie pojawią się także żadne nowe elementy, mogące zakłócić sylwety, historycznie ukształtowanych układów ruralistycznych. Plan nie zakłada możliwości wprowadzenia nowych, górujących nad otoczeniem obiektów, które to mogłyby spowodować zaburzenie istniejącego układu dominant architektonicznych Nowe realizacje zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej, oparte na zasadzie kontynuacji funkcji nie powinny przyczynić się do pogorszenia walorów krajobrazowych.

- **Klimat** – brak oddziaływania na składowe klimatu i mikroklimatu. Lokalne zamierzenia inwestycyjne nie wpłyną znacząco na warunki termiczne, anemometryczne oraz wilgotnościowe. W skali miejscowej zmieni się zasadniczo charakter powierzchni czynnej, która ma decydujący wpływ na kształtowanie się warunków topoklimatycznych, jednak przyjęte wskaźniki w mpzp umożliwiają realizację właściwej proporcji między terenami zabudowanymi a niezabudowanymi. Pojawienie się nowych, większych i mniejszych obiektów kubaturowych oraz instalacji technicznych spowoduje bardzo małe i nieodczuwalne zmiany w warunkach przewietrzania tego terenu - nieznacznie ono osłabnie. Zwiększy się nieco (w minimalnym stopniu) temperatura terenu w stosunku do otoczenia co może powodować bardzo delikatny ale wymuszony napływ mas powietrza z zewnątrz do wewnątrz obszarów planistycznych, jak również nie wpłynie to znacząco negatywnie na warunki wilgotnościowe, ze względu na charakter planowanej zabudowy oraz przyjęte wskaźniki i parametry zagospodarowania terenu. Skala tych zjawisk będzie niska ze względu na możliwą do wydzielenia liczbę nieruchomości. Charakter tych zjawisk będzie znikomy i utrzymane zostaną dotychczasowe wskaźniki (rozdz. 3) o których mowa w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (SPA2020). Na terenie objętym planem i w jego najbliższym sąsiedztwie nie występują przeznaczenia terenu umożliwiające pogarszanie warunków anemometrycznych terenu. Wprowadzone zapisy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dotyczących zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych, pozostawienie sieci melioracyjnej i zbiorników wodnych będą wpływać pozytywnie na klimat, w tym także warunki mikroklimatyczne. W związku z tym ocenia się, że realizacja nowej zabudowy terenu, nie będzie ujemnie oddziaływać na środowisko, wpływ ustaleń planu będzie zatem niewielki, nie dojdzie do zjawiska wyspy ciepła, ze względu na duży udział terenów biologicznie
- **Zasoby naturalne** – brak oddziaływania. Na obszarze objętym opracowaniem nie występują złoża surowców mineralnych lub tereny leśne.
- **Zabytki i dobra materialne** – oddziaływania pozytywne - plan zawiera ustalenia chroniące przed degradacją zabytków (zarówno pojedyncze obiekty jak i układy przestrzenne) i innych dóbr materialnych. Wprowadzono obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków, w tym także dawny cmentarz żydowski wraz z domem przedpogrzebowym (domem grabarza) w m. Sierakowo. Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje zagrożeń dla dóbr materialnych, które podlegają ochronie.

Podsumowując wystąpią zarówno negatywne, jak i pozytywne skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu planu. Przyjęte w planie ograniczenia w przeznaczeniu i zagospodarowaniu terenu oraz rozwiązań w zakresie infrastruktury

technicznej minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi. Plan respektuje istniejące uwarunkowania fizjograficzne i przyrodnicze, dostosowując do nich możliwość rozwoju urbanistycznego. Ponadto w planie występują ograniczenia inwestycji zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. W związku z powyższą prognozą oddziaływania na środowisko projektowanych funkcji i zabudowy można sfomułować finalną konkluzję, że przy założeniu bezawaryjnego przebiegu budowy oraz eksploatacji poszczególnych obiektów, zgodnie z wymogami ochrony środowiska - nie będą one ujemnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i dóbr kultury, oraz że nie zaburzą harmonii wzajemnych oddziaływań tych przyrodniczo – kulturowych elementów.

Tab. Syntetyczna ocena potencjalnych oddziaływań planowanych zamierzeń na komponenty środowiska

Komponenty środowiska	**Planowane zamierzenia**			
	Zabudowa mieszkaniowa i usługowa	Infrastruktura techniczna	Zieleń urządzona	Wody powierzchniowe
Różnorodność biologiczna	-, P, U, D	-, P, U, D	+, B, U, St	+, B, U, St
Człowiek	x	x	+, B, St	+ P, St
Zwierzęta	-, P, U, St	-, P, U, St	+, B, U, St	+, P, U, St
Rośliny	-, P, U, St	-, P, U, St	+, B, U, St	+, B, U, St
Woda	+/-, P, U, D	+/-, P, U, D	+, B, U, St	+, B, U, St
Powietrza	+/-, P, U, St	+/-, P, U, St	+, B, U, St	+, B, U, St
Powierzchnia ziemi	-, B, U, St	-, B, U, St	+, B, U, St	+, B, U, St
Krajobraz	+, P, U, St	-, P, U, St	+, B, U, St	+, B, U, St
Klimat	x	x	+, B, U, St	+, B, U, St
Zasoby naturalne	x	x	+, B, U, St	+, B, U, St
Zabytki	+, B, Ś, St	+, B, Ś, St	+, B, St	x
Dobra materialne	x	x	x	x
Obszary Natura 2000	x	x	x	x
Legenda:				
Typ oddziaływania:	pozytywne: +	negatywne: -	brak oddziaływania: x	
Sposób oddziaływania:	bezpośrednie: B	pośrednie: P	wtórne: W	
	skumulowane: S	umiarkowane: U	średnie: Ś	
	znaczne: Z	krótkoterminowe: K	długoterminowe: D	
	stałe: St			

11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych

Teren nie jest objęty krajobrazowymi formami ochrony przyrody, jak też nie występują obiekty o formie krajobrazowej chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Plan nie ingeruje również w istniejące zagospodarowanie terenów zadrzewionych, pozostawiając tam

przeznaczenie zieleni parkowej. Na skutek realizacji ustaleń planu nie wystąpią negatywne skutki dla istniejących form ochrony przyrody (poza obszarem opracowania).

W projekcie dodatkowo wprowadzono ograniczenia dotyczące lokalizacji inwestycji i prowadzonej działalności - nie może powodować ona ponadnormatywnych obciążeń środowiska uciążliwościami w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, pola elektromagnetycznego poza granicami terenu.

12. Ocena zmian w krajobrazie

Na skutek realizacji ustaleń planu nastąpi lokalna zmiana krajobrazu. Już obecnie na obszarze przewidzianym pod zabudowę realizowana jest pojedyncza zabudowa, w większości jednorodzinna. Te działania zapoczątkowały proces zmiany krajobrazu z rolniczego na zurbanizowany. Plan miejscowy przyczyni się do kontynuacji lub nawet wzmożenia tej zmiany krajobrazu, jednak jednocześnie jasno wyznaczy granicę, gdzie dopuszczalna jest zabudowa. Niska intensywność zabudowy i spory udział terenów zielonych wpłynie na wpisanie nowego zespołu zabudowy w otwarty krajobraz. Ponadto ustalenia przyjęte w planie, dotyczące linii zabudowy, gabarytów pokrycia i kształtu dachu, wprowadzają ład przestrzenny na terenach przewidzianych pod zabudowę. Ograniczenie maksymalnej wysokości realizowanej zabudowy i ustalenie minimalnego wskaźnika terenów aktywnych biologicznie znacząco ograniczy niepożądane oddziaływanie wizualne.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Projekt planu przewiduje realizację zabudowy ekstensywnej. Wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące stosunku powierzchni zabudowy do powierzchni działki oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. W planie wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące możliwości przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zapis ten w wystarczającym stopniu ograniczać będą możliwe negatywne oddziaływania i chronić będą poszczególne składowe środowiska jak i zdrowie ludzi. W planie nie planuje się przedsięwzięć, których oddziaływanie wymagałoby kompensacji przyrodniczej. Na terenach przewidzianych pod zabudowę zachowanie właściwych proporcji między terenami zabudowanymi i zielonymi zapewniono przez wprowadzenie współczynnika minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zapisach planu wprowadzone zostały również ustalenia odnośnie infrastruktury technicznej. Dopuszczono odprowadzenie ścieków bytowych do istniejących sieci sanitarnych oraz stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych. Wprowadzono również ograniczenia co do paliw stosowanych w nowo projektowanych indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzania w ciepło - do wytwarzania energii do celów grzewczych należy stosować paliwa płynne, gazowe, stałe lub alternatywne źródła energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Jak wskazano we wstępie, głównym celem projektowanego planu miejscowego było ustalenie przeznaczenia terenów objętych opracowaniem, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenie sposobów zagospodarowania i zabudowy zarówno terenów już zainwestowanych (gdzie ustalenia będą miały gównie charakter regulacyjny) jak i tych dotychczas niezainwestowanych lub wymagających nowego zagospodarowania.

W związku z powyższymi celami, w prognozie odniesiono się do geograficznego zasięgu dokumentu (rozdz. 5.9, rysunek 1). Należy stwierdzić, że oddziaływanie planu miejscowego w granicach opracowania jest lokalne, a projektowane przeznaczenie terenu oraz wskaźniki urbanistyczne są uzupełnieniem istniejących tendencji przestrzennych zarówno na obszarze objętym planem jak i w jego bliższym i dalszym sąsiedztwie. Redukuje to tym samym powstawanie potencjalnych konfliktów przestrzennych, które zostały zweryfikowane metodą wskaźnikową.[7]

W związku z brakiem występowania obszarów Natura 2000 w analizowanym dokumencie nie odniesiono się do celów i przedmiotu ochrony Natura 2000 – ze względu na brak przedmiotu i celów ochrony w granicach opracowania oraz jego sąsiedztwie. Ze względu na powyższe argumenty, w Prognozie nie skorelowano rozwiązań projektowych z integralnością obszaru Natura 2000 dotyczącą KSO siedlisk i gatunków oraz zachodzących relacji, funkcji oraz kluczowych struktur i procesów.

W świetle powyższego, rozwiązania alternatywne do przedstawionych w projekcie planu polegać mogą na:

- wprowadzeniu innego niż projektowane w planie przeznaczenia terenu;

[7] Kamiński Z. J., Pojęcie konfliktu w planowaniu przestrzennym, Politechnika Śląska Zeszyty Naukowe nr 1553, Architektura z. 40, Gliwice 2002 r.

- zachowanie obecnych funkcji na terenach niezainwestowanych, uzależnienie potencjalnego zainwestowania od decyzji o warunkach zabudowy.

Przedstawione rozwiązania alternatywne wynikają bezpośrednio z zasad kształtowania przestrzeni w polskim prawodawstwie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego dla omawianego obszaru ustalone zostały w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawicz, co w dużej mierze ograniczyło liczbę alternatywnych rozwiązań w zakresie przeznaczenia terenów. Niemniej jednak szczegółowa analiza alternatywnych rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została wykonana w trakcie jego sporządzania. W związku z czym wybór rozwiązań spośród możliwych alternatyw następował już na etapie projektowym. Wraz z określaniem przeznaczenia terenu określano potencjalne konflikty terenowe (w różnych konfiguracjach relacyjnych, np. tereny mieszkaniowe – tereny przyrodnicze, tereny infrastrukturalne – tereny mieszkaniowe – tereny przyrodnicze) jako stosunek pola zajętego przez projektowane funkcje i linii definiującej długość potencjalnego konfliktu przestrzennego. W świetle zrealizowanej analizy obrano docelowy układ funkcjonalno-przestrzenny redukujący powstawanie konfliktów. Wśród napotkanych trudności należy wskazać występowanie terenu obsługującego system kanalizacji miejskiej w ramach istniejącej i projektowanej zabudowy śródmiejskiej. Jednak pozostawienie tegoż terenu jest istotne dla funkcjonowania miasta i zaleca się uwzględnić rozwiązania mające na celu redukowanie negatywnych oddziaływań na środowisko oraz docelowy układ funkcjonalno-przestrzenny jego sąsiedztwa[8].

Alternatywa w postaci braku planowania i wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego nie uwzględnia potrzeb gminy oraz planów inwestycyjnych dla tego miejsca, które wymaga kompleksowych działań planistycznych. Rozwiązania zawarte w projekcie planu mają przede wszystkim na celu zabezpieczenie tego obszaru przed niekontrolowaną urbanizacją oraz wprowadzają ściśle określony układ funkcjonalno-przestrzenny, nadający ramy dla przyszłych prac inwestycyjno-budowlanych przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiskowych.

15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska

W celu uniknięcia bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyjęto rozwiązania, umożliwiające zapobieżenie powstawaniu zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie.

[8] W projekcie mpzp wprowadzono: prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zakłada:

- ochronę akustyczną terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowe, usługowe, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej, zabudowy zamieszkania zbiorowego, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, dla których obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju zagospodarowania poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych;
- zakaz prowadzenia działalności mogącej powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- obowiązek użycia w nowoprojektowanych instalacjach paliw zgodnych z przepisami odrębnymi lub alternatywnych źródeł energii;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i nawierzchni utwardzonych w granicach poszczególnych nieruchomości powierzchniowo, z zastosowaniem studni chłonnych lub zbiorników retencyjno-odparowujących, do kanalizacji deszczowej lub do cieków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;

Uwzględnione w planie zamierzenia w zakresie ochrony środowiska zapobiegają powstaniu poważnych zagrożeń dla środowiska i zapewniają realizację obowiązujących przepisów.

16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z uwagi na fakt, ze ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w poszczególnych składowych środowiska z dotychczasową częstotliwością. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem planu lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska powinna odnosić się do terenów objętych projektem planu.

Wśród badanych składowych środowiska wymagających corocznego monitoringu są:

- powietrze - w zakresie poziomów zanieczyszczeń substancjami chemicznymi, promieniowaniem elektromagnetycznym i hałasem w oparciu o dane zbierane przez stacje pomiarowe WIOŚ;
- woda – w zakresie poziomów zanieczyszczeń substancjami chemicznymi w oparciu o dane zbierane przez WIOŚ;
- gleba – w zakresie poziomów zanieczyszczeń substancjami chemicznymi.

Częstotliwość badań monitoringowych powinna być zgodna z przepisami szczegółowymi.

Poza wskaźnikami zanieczyszczeń poszczególnych składowych środowiska projekt planu określa własne wskaźniki, które pozwalają na dokonanie oceny i monitorowania efektów jego realizacji, które z jednej strony nie są związane z zakresem ochrony środowiska, natomiast z drugiej strony odnoszą się do zagadnień związanych np. z małą retencją i generalnym kształtowaniem środowiska mieszkaniowego, którego dotyczy plan miejscowy. W związku z czym podane w formie ilościowej wskaźniki pozwolą na przeanalizowanie skutków poszczególnych działań i wynikające z nich zmiany w środowisku. W ramach prac nad prognozą dokonano oceny zapisanych w planie wskaźników. Uznano, że są one właściwe i pozwolą na dokonanie oceny skutków realizacji poszczególnych zamierzeń. Wskaźnikami tymi są m. in.:

- powierzchnia biologicznie czynna,
- wskaźnik minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy,
- wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej.

Weryfikacja wartości tych wskaźników prowadzona powinna być w trakcie oceny zgodności zamierzenia z planem przed wydaniem pozwolenie na budowę.

17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na lokalny zasięg oddziaływania oraz znaczne oddalenie miasta i wsi od granic, transgraniczne oddziaływania na środowisko nie wystąpi.

18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz. Zakres prognozy jest zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, co omówiono w Rozdziale 1. W rozdziale 2. wskazano przedmiot, cel i zakres prognozy. Głównym celem planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów, które muszą być zgodne z ustaleniami studium gminy Rawicz, a prognozę sporządzono w celu

określenia oddziaływania na środowisko ustaleń przedmiotowego planu miejscowego. Prognozę sporządzono tematycznie zgodnie z zakresem ustawowym, a terytorialnie zgodnie z granicami obszaru objętego planem jak i jego otoczeniem. W rozdziale 3. przedstawiono metody sporządzenia prognozy, gdzie wskazano na zakres analiz ilościowych w szczególności do analizy danych statystycznych oraz analiz jakościowych, gdzie poddano weryfikacji porównawczej ustaleń planu miejscowego w odniesieniu do oceny oddziaływania na środowisko.

W rozdziale 4. dotyczącym informacji o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami określono zakres miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz zakres niniejszej prognozy, jak również odniesiono je do zapisów dokumentów planistycznych wyższego rzędu (m.in. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Rawicza, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego) jak i dokumentów strategicznych (Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Rawicz na lata 2015-2020, Programem Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 i Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rawicz" oraz „Opracowaniem ekofizjograficznym gminy Rawicz").

W rozdziale 5. określono, poddano analizie i oceniono stan i funkcjonowanie środowiska. Scharakteryzowano gminę i obszar opracowania głównie pod kątem położenia, stanu środowiska i występowaniu obszarów i obiektów cennych przyrodniczo. W granicach opracowania planu miejscowego nie występują obszary objęte ochroną prawną, jest on stosunkowo płaski, okoliczna sieć hydrograficzna jest uboga, a na obszarze objętym planem występuje sieć melioracyjna i trzy stawy. Obszar objęty planem charakteryzuje się słabymi warunkami glebowymi. Dominują tu gleby V i VI klasy bonitacyjnej oraz IV klasy. Rawicz, według podziału Polski na regiony klimatyczne (WOŚ 1999), leży w Regionie Południowowielkopolskim (R-XVI). W regionie tym występuje stosunkowo duża, w porównaniu z innymi obszarami, liczba dni w roku z typem pogody umiarkowanie ciepłej, pochmurnej ale bez opadu (49 dni). W wyniku przeprowadzonej analizy oceniono, że obszar nie wykazuje ponadnormatywnego poziomu zanieczyszczenia żadnego ze składników środowiska. Nie funkcjonują tu obiekty, urządzenia i instalacje wpływające znacząco negatywnie na środowisko i stanowiące dla niego istotne zagrożenie, a ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

W dalszej części prognozy, w Rozdziale 6. zatytułowanym „Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem" ustalono, że w planie

miejscowym wprowadzono zapisy ograniczające możliwość przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W rozdziale 7. „Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody" ustalono, że na terenie objętym planem nie występują obszary objęte formami ochrony przyrody, wymienionymi w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody. Obszary objęte ochroną przyrody znajdują się przy południowych i zachodnich granicach gminy (poza gminą Rawicz), tj. od zachodu: OCH „Dolina Baryczy" oraz użytki ekologiczne „Wiewierz" i „Wiklina", od południa: OSO „Dolina Baryczy", SOO „Ostoja nad Baryczą", Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy". Pojedynczo występują również pomniki przyrody. Ustalono, że w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego nie zajdą gwałtowane zmiany w środowisku. Obecny stan środowiska oceniono jako poprawny. Stwierdzono, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie negatywnie na istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania zawierają niezbędne przepisy dotyczące zasad ochrony i kształtowania środowiska.

W rozdziale 8. „ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych" odniesiono się do wpływu na środowisko ustaleń sporządzanego planu miejscowego. Określono sposób kształtowania przestrzeni w kontekście uwarunkowań środowiskowych, co następnie skorelowano z przyjętymi wskaźnikami urbanistycznymi, podkreślając fakt, że planowana zabudowa będzie miała odpowiednie proporcje w odniesieniu do powierzchni zabudowanej i powierzchni biologicznie czynnej – w nawiązaniu do istniejącej zabudowy. W tym rozdziale odniesiono się również do uwarunkowań ekofizjograficznych i potencjału lokalizowania zabudowy w ramach obszaru objętego planem oraz zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Oceniono przyjęte w planie miejscowym rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne. Pozytywnie oceniono zgodność ustaleń planu z uwarunkowaniami z ekofizjografii dla Rawicza oraz przepisami środowiskowymi. Pozytywnie oceniono również zachowanie w projekcie mpzp właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych funkcjach.

W rozdziale 9. „Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu" przedstawiono opis międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony oraz ocenę w jaki sposób te cele zostały uwzględnione w projekcie mpzp.

Odniesiono zapisy planu miejscowego do kontekstu międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego w odniesienia do istotnych dla planu miejscowego ustaleń.

W rozdziale 10. oceniono przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zostało to opisane w rozbiciu na pozytywne i negatywne oddziaływania pośrednie i bezpośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, oraz stałe i chwilowe. W toku analizy stwierdzono, że większość oddziaływań wystąpi w mniejszym lub większym natężeniu. W prognozie przeanalizowano również i oceniono wpływ ustaleń mpzp na poszczególne elementy środowiska. W podsumowaniu tego rozdziału przeprowadzono syntetyczną ocenę potencjalnych oddziaływań planowanych zamierzeń na komponenty środowiska. Nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na którąkolwiek ze składowych środowiska.

W ocenie skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych (Rozdział 11) ustalono, że na skutek realizacji ustaleń planu nie wystąpią negatywne skutki dla istniejących form ochrony przyrody (poza obszarem opracowania), jak również na skutek realizacji ustaleń planu nastąpi lokalna zmiana krajobrazu (Rozdział 12).

W Rozdziale 13. przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, a w Rozdziale 14. rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu. W prognozie przeanalizowano alternatywne rozwiązania do tych wskazanych w planie miejscowym. Wprowadzone ustalenia planu chronią przed ryzykiem wystąpienia zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi. Planowane rozwiązania infrastrukturalne mają skutecznie chronić środowisko przed ponadnormatywnymi zanieczyszczeniami i wystąpieniem szczególnych zagrożeń dla środowiska.

Analiza ustaleń przyjętych w miejscowym planie pozwala stwierdzić, że projekt planu respektuje założenia określone w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Rawicz i nie stwarza konfliktów pomiędzy istniejącymi uwarunkowaniami, a projektowanymi funkcjami. W Rozdziale 15. sprecyzowano najważniejsze propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska. Na terenie objętym planem miejscowym brak jest obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Planowane w projekcie planu funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. Skutki dla środowiska, wynikające z planowanego zagospodarowania terenu będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z ustaleń planu powodują, że na obszarze nie wystąpią znaczne zagrożenia dla środowiska.

W celu uniknięcia, bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na środowisko przyjęto rozwiązania umożliwiające zapobiegnięcie powstawaniu zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie.

Z uwagi na fakt, ze ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w środowisku z dotychczasową częstotliwością (Rozdział 16). Oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi (Rozdział 17).

Załącznik
do *Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz.*

Oświadczenie

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a. ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Oświadczam, że jako jeden z współautorów i zarazem kierujący zespołem, który opracował „*Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Kadeckiej w Rawiczu, gmina Rawicz"* spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ww. ustawy tj.:

- ukończyłem, studia magisterskie na kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej;
- posiadam, co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w tym czasie brałem udział w przygotowaniu, co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.".

Paweł Pach

dr inż. Paweł Pach
PLANISTA PRZESTRZENNY - URBANISTA
ul. Czereśniowa 2A, 55-003 Wojnowice
tel. 604 709 885